



NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Keturtdienis, Spalio-October 2 d., 1975 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

10 24 76
Lithuanian Service
U. S. Information Agency
WASHINGTON, DC 20547

VOL. LXI

Kaina 15c

230

NESUTARIA SU SIRIJA DĖL PALESTINIEČIŲ

MADRIDE TREČIADIENĮ NUŠOVĖ TRIS POLICININKUS

Kabineto nutarimai ir premjero 15 minučių kalba krašto gyventojų neapramino

MADRIDAS, Ispanija. — Praeitą antradienį premjeras Arias Navarros per radiją 15 minučių aiškino kabineto nutarimus atremti visus protestus ir atiduoti karo teismui naujai suimtus vaskus. Bet premjero kalba pasipiktinusių ispanų neapramino ir nepasitenkinimo diktatorium nenumaldė.

Praeitą trečiadienį ispanai nušovė tris civilius gvardijos narius ir sunkiai sužeidė ketvirtąjį. Paaikėjo, kad civilinė gvardija reikalavo, kad diktatorius Franko nubaustų mirtimi suimtus jaunos studentus. Nustatyta, kad civilinės gvardijos nariai nušovė tris civilius ir sužeidė ketvirtą. Suimtusius teisė karo teismas, bet teismo sprendimą vykdė pusiau karška civilinė gvardija, kuri sargybas eina tikta poromis, o kartais ir po dvi poras.

Minia susirinko prie diktatoriaus rūmų

Nušovus policininkus, gana didokas skaičius žmonių susirinko ties gen. Franko rūmais ir pareiškė pritarimą jo valdžiai ir nutarimams. Žinoma, kad gen. Franko praeitą šeštadienį atsakė pasigallėti mirfi nutestų penkių jaunu ispanų. Du buvo vaskai, o kiti buvo ispanai studentai.

Vyriausybė žino, jog tai būta keršto už sušaudytus jaunuolius. Streikai tebeina visoje Varkonijoje, o Madride padarytas užpuolimas buvo visai netikėtas. Civilinės gvardijos sargybiniai buvo užpulti skirtingose miesto dalyse. Užpuolimas buvo koordinuotas. Pulta tuo pačiu metu, bet skirtingose miesto dalyse. Vienas policininkas buvo nušautas visai prie banko, kurį jis saugojo.

Sudegino Meksikos ir Portugalijos agentūras

Madrido centre buvo Meksikos ir Portugalijos oro linijų agentūros, ieškančios keleivių savo lėktuvams. Atrodo, kad dabartinės valdžios šalininkai naktį įsiveržė į minėtų kraštų transporto agentūras, viską sujaukė ir sudegino. Policija "nepastebejo". Franko prieš 30 m. buvo paskelbtas Ispanijos vadu, bet vakarų užsienio diplomatai toje šventėje nedalyvavo.

Vadas padarė didelę klaidą, įsakydamas sušaudyti 5 jaunuolius. Ši klaida atnešė Ispanijai labai didelių nuostolių. Prabėgs daug laiko, kol bus atitaisyti santykiai su Vakarų Europa ir Pietų Amerika.

Visa eilė Europos valstybių, protestuodamos prieš žiaurios valdymo metodus, atšaukė savo ambasadorius iš Madrido. Daugelis ambasadorių jau nebeįėjė į Madridą. Užsienio ministras Arias Navaro mano, kad užsieniečiai neturėtų kištis į Ispanijos vidaus reikalus. Jis mato, kad užsieniečiai nori izoliuoti Ispaniją, bet dabartinė valdžia atskyrimo nebijanti, sako Navarro.

► Pabrangus kainoms, medicare gydomi ligoniai turės truputį brangiau mokėti.

IŠ VISO PASAULIO

BEIRUTAS. — Vengrijos kelevinis lėktuvas su 60 žmonių, atskrisdamas iš Budapešto į Beirutą nukrito į Viduržemio jūrą pačiame Libano pakraštyje. Dėl žuvusių žmonių skaičiaus nėra bendrus nuomonės. Policijos tvirtinimu, žuvo 69 žmonės. Lėktuvas TU 154 buvo pagamintas Sovietų Rusijoje.

MONTREALIS. — JAV-bės ir Kanada laimėjo penkiolikos kitų valstybių pritarimą žymiai sumažinti žvejyba Atlanto vandenyno šiaurinėje dalyje. Tarpautinė žvejybos komisija vienbalsiai priėmė Kanados pateiktą konservacijos planą, kuriuo 1976 metams žvejybos kvota Amerikos pakraščiuose sumažinama 10 nuosimčių, o Kanados pakraščiuose iki 40 nuosimčių.

BEIRUTAS. — Šio miesto gyventojai su džiaugsmu sutiko radijo pranešimus, kad 11 dienų trukęs kruvinas miesto karas pagaliau baigėsi ir gyvenimas grįžta į normalias vežes. Naminis karas tarp kairiųjų mahometonų ir dešiniųjų krikščionių kaštavo mažiausiai 330 užmūštų ir daugiau kaip 600 sužeistų. Miesto gyventojai drasiau pradėjo išeiti į gatves.

SAVANNAH, Georgia. — Amerikos dantistų sąjungos pirmininkas pareiškė, kad privaciatų dantų gydymo sistemai gresia visiškas sugriuvimas. Ta sistema, pasak pirmininką Dr. Lyndon M. Kennedy esanti "be jokio klausimo geriausia pasaulyje". Jis skatino dantistus jungtis kovai prieš valstybės valdžios kontroliuojamą sistemą.

WASHINGTONAS. — 48 kongresmanai, kurių septyni iš Illinoisaus, pirmadienį kreipėsi į Atstovų Rūmų Viešųjų Darbų Komitetą, kad pradėtų svarstyti bilį vandens iki rekordinio kiekio pakilimui Didžiuosiuose Ežeruose po 10,000 kubinių pėdų kas sekundę nuleisti per Chicago ir Mississippi upes. Ligi šiol buvo nuleidžiama po 3,200 kas sekundę.

Bėdos stovis Etiopijoje

LONDONAS. — Reuterio pranešimu, Etiopijos karinė valdžia antradienį paskelbė išimties ir bėdos stovį. Addis Ababos radijo stoties pranešimai, darbininkai kai kuriose produkcijos ir distribucijos įmonėse išėjo į streiką, kurs "prapsidėjo dėl kai kurių asmenų saunaudisčių interesų, apgaudinėjant darbininkus neįmanomais pažadais".



RCA plokštelių dirbtuvės vedėjas Cal Everhart aiškina 6 metų mergaitę, kaip tiksliai įrašomas balsas į plokštes ir kaip jos vėliau giuntinėjamos po visą pasaulį. Šių metų Dešimtukų Maršo garsinimų pavyzdinė mergaitė Tammy Patterson gyvena kartu su savo tėvais 12 akry farmoje, Tennessee valstijoje, Mount Pleasant kaimelyje.

Moteris su šaudykle Raudonosios Kinijos visi vadai perseno

CHICAGO. — Prezidento G. Fordo vizitas praeitą antradienį Chicagoje buvo saugomas kaip joks kitas žymus svečias iki šiol dar nebuvo. Vien prezidento keičiui nuo O'Hare aerodromo iki Conrad Hilton viešbučio apsaugoti buvo sukelta 1,200 policijos ir 100-slapstosios tarnybos agentūru.

Michigan avenue per du bloku nuo Hilton viešbučio į šiaurę ir pietus, panašiai Wabash avenue, buvo uždarytos praeviams ir pravažiuojantiems; policininkai metalo detektoriais patikrino kiekvieną, norintį pamatyti prezidentą, kurs į viešbutį buvo įvestas ir iš jo išvestas per slaptas šonines duris.

Viena moteris, priejusi prie Wabash ave. barikadą saugojančio policijos patrulio Jesse Jacobs paklausė ar ji gali čia pasilikti ir pamatyti prezidentą? Jacobs atsakė, kad taip, bet tuo atveju jis turi patikrinti ar neturi ginklo, ir patikrinęs jos rankinuką rado jame gatavai užtaisytą .25 kalibro automatinę šaudyklę. Ji tučiuojau buvo suimta, bet sujūdimas greit atslūgo, kai buvo patikrinta, jog ta moteris Mrs. Carmen Teresa Pulido, 37, yra pinigų keitimo įstaigos, 746 S. Wabash ave., vedėja ir revolverį legaliai nešiojasi apsigynimui nuo plėšikų.

Lordas Home prašė nugriauti gėdos sieną

LONDONAS. — Lordas Home, buvęs 7 metus britų užsienio reikalų ministeris ir nuo 1963 iki 1964 metų Anglijos ministeris pirmininkas, tariamai "įtampai sumazinti" paprašė Sovietų Sąjungos nugriauti Berlyno "sieną". Būdamas Lordų Rūmų narys jis Londono "Times" laikraštyje Helsinkio konferencijos proga parašė:

Atrodo, kad niekas nepasinaudojo proga pasikalbėti su ponu Brežnevų apie Čekoslovakiją arba Berlyno sieną. Jei tikrai taip, tai buvo pavojingai pražiopota proga, nes nieko nesakant rusų "fureris" galėjo padaryti išvadą, kad Europos nuomonė pradedą abidvi šias situacijas pripažinti ir normaliomis pripažinti.

Moteris su šaudykle Raudonosios Kinijos visi vadai perseno

PEKINAS. — Reuteris praneša, kad pirmą kartą per 26 metus negalaujantis ministeris pirmininkas Chou En-lai nedalyvavo metiniame komunistinės Kinijos įsteigimo bankete. Chou jau yra 77 metų amžiaus ir yra gydomas. Jis jau 18 mėnesių serga, bet neskebiama kokia liga.

Pas partijos pirmininkas Mao Tse-tungas jau daugiau kaip 4 metai nebeapsirodo viešose parengimuose, taigi ir šiame bankete nedalyvavo. Taip pat nedalyvavo trečiaeilis Kinijos kompartijos narys Wang Hung-ven, buvęs numatytas Mao įpėdiniu.

Vienintelę kalbą bankete pasakė vyresnysis vicepremjeras Teng Hsio-ping, rūsčiai perspėdamas, kad Kinija turi skubiai ruoštis "visomis pusėmis didėjančiam naujo pasaulinio karo pavojui".

Baptistai prašo uždrausti ginklus

WASHINGTONAS. — Dvylika milijonų narių JAV pietinių baptistų konvencija antradienį kreipėsi į Kongresą ir Prezidentą su prašymu išleisti griežtus ginklams kontroliuoti įstatymus. Konvencijos nusistatymas buvo išdėstytas laiškais prezidentui Fordui ir Kongreso daugumos ir mažumos vadams ir viceprezidentui Rockefelleriui. Ypatingai prašoma griežtai sutvarkyti šaunamų rankinių ginklų reikalą, kas "padėtų išgelbėti mūsų demokratiją nuo intencijos ir prievartos".

Kaip tas Helsinkio "pudingas" buvo išvirts paaiškės pradėjus jį valgyti, rašoma tame laiške. "Ten dalyvavusių vyriausybės atstovai turi dabar pareikalauti šonkelių veiksmų: "Pirmausia planu ir laiku, kada pasitrauks iš Čekoslovakijos; antra — programos Berlyno sienai nugriauti. Kada tie du dalykai bus išpildyti, galėsime vienodai kalbėti apie įtampos atpalaidavimą".

VĒLIAUSIOS ZINIOS

► Japonijos imperatorius Hirohito atvyko į Williamsburgą, Va., ir pagerbė gen. Douglas MacArthur, nukariavusį Japoniją ir nepakorusį imperatoriaus.

► Abisinijos vyriausybė paskelbė karo stovį dėl kelių paskelbtų streikų. Dabartinė vyriausybė nemano, kad atėjo laikas streikams. Ji tikisi streiko vadus suvaldyti.

► Saugumo taryba nenorėjo įleisti į Jungtines Tautas Pietų Korėjos, todėl JAV atstovas pasipriešino šiaurės ir pietų Vietnamo priėmimui į Jungtines Tautas.

► Patricia Hearst atsakė pasakoti advokatams, ką ji darė būdama "simbiozinės armijos" eilėse. Advokatai bando įtikinti teismą, kad suimtoji nesiorientuoja, pasimetusi.

► Indijoje, Rawalpindi kasyklose buvo užvesti 17 angliakasių.

► Dvi dienas Beirute paliaubos vėl nutrauktos. Arabai paleido kelias kulkosvaidžių serijas į krikščionių apgyventus namus. Paliaubas lauzo maža mahometonų grupelė, ginanti palestiniečių teises Libane. Trečiadienį Beirute buvo užmušti 8 žmonės.

► Portugalijos vyriausybė atšaukė kariuomenę iš užimtos radijo stoties. Pranešimus darys vyriausybės paskirti žmonės. Komunistams suruošus demonstraciją prie radijo stoties, socialista ir vyriausybės nariai suruošė dar didesnę. Josios priešakyje ėjo socialistų partijos pirmininkas Mario Soares.

► CIA direktorius William Colby įteikė kongresui dokumentus, rodančius visą šios įstaigos veiklą. Jis būtų turėjęs aiškinti teisme, jei taip nepasiegtų.

► Sekretorius Kissingeris pareiškė įsitikinimą, kad netolimoje ateityje bus pasirašyta nauja Panamos kanalo sutartis.

WASHINGTONAS. — Su prezidento Fordo pritarimu, 1,541 Vietnamo pabėgėliai Guamo osto bus pakrauti į Vietnamo laivą ir grąžinami namo nežinoma ateičiai. Įstaigos, kuri rūpinasi Indokinijos pabėgėliais, vadovybė pareiškė, kad daugumas jų karo metu pabėgo panikėje ir dabar nori būti sujungti su savo šeimomis.

IZRAELIS SUTINKA DERĖTIS BE JOKIŲ SĄLYGŲ

Sirija yra išitikinusi, kad susitarimas su Egiptu pakenkė Artimųjų Rytų taikai

NEW YORKAS, N. Y. — Vakar Jungtinėse Tautose paaikėjo, kad Sirija negali susitarti su Izraeliu dėl palestiniečių klausimo. Izraelio užsienio ministeris Jigal Allon pareiškė, kad Izraelis yra pasirošęs pradėti taikos pasitarimus su Sirija be jokių pirmųjų sąlygų. Izraelis yra pasirošęs atiduoti Sirijai Golano aukštumas, bet susitarimas turi būti laipsniškas, kaip buvo susitarta su Egiptu.

Hirohito Amerikoje

Pirmą kartą Jungtinių Amerikos Valstybių žemėje atsistoję Japonijos imperatorius Hirohito, 74, ir jo žmona Nagako, 72 metų amžiaus, Aljaskos miesto Anchorage aerodrome, iš kur ne valandos nelaukus pakilo skristi į Williamsburg, Pa. Jo "didenybė" lydi Japonijos ambasadorius Amerikoje Takeshi Yasukawa ir 22 palydovų svita. Svečiai savo lėktuve atvežė 2,000 įvairiausių dovanų amerikiečiams išdalinti.

Atrodo, kad senuko sutikimas Amerikoje toli gražu nebus tiek triukšmingas, kiek buvo išlydėjimas pačioje Japonijoje, kur 19,000 policininkų buvo sumobilizuota apsaugoti tam tikras vietas, kad išskridimas nebūtų sutrukdytas. Penki tūkstantiniai policijos saugojo Tokio aerodromą, o kiti saugojo 234 akry didumo imperatoriaus rūmus Tokio priemiestyje. Dar kiti saugojo svetimų valstybių ambasadas ir Japonijos ministerių ofisus ir rezidencijas. Keturi tūkstantiniai demonstrantų buvo susispietę protestuoti prieš imperatoriaus vizitą Amerikai, bet iš jų nė vienas nebuvo įleistas arti aerodromo.

Kardinolo bėdos

Chicago bažnyčios reikalauja gražinti pinigus

CHICAGO. — 36 Romos katalikų bažnyčių kunigai ir pasauliečiai aptarė planą spalio 18 dienos demonstracijai prie Švento Vardo katedros reikalauti, kad arkidiecezija gražintų daugiau kaip \$570,000, nutrauktų nuo subsidijų jų parapijoms ir mokykloms.

Ta demonstracija "gali būti reikiama maldomis ar kuo nors truputį daugiau "nasty", pasakė kun. William Cloutier, St. Frances Cabrini bažnyčios, 743 S. Sacramento Ave., pagalbinis pastorius (kamendorius). Tai parapijai subsidijos reikalavimas praėjusį liepos mėnesį buvo sumažintas 34 nuosimčių.

Demonstracija prie katedros, Wabash avenue ir Superior str., yra vienas iš trijų žygių, kuriuos bažnyčių atstovai aptarė praėjusį sekmadienį, susirinkę Providence of God (Dievo Apvaizdos) bažnyčioje, 1814 South Union Avenue (Dievo Apvaizdos bažnyčia yra lietuvių statyta, dabar atiduota "lotynams"). Taip pat ten buvo nutarta pradėti apie John Kardinolą Cody laišku ir peticijų rašymo kampaniją.

Užsienio ministras pareiškė, kad Izraelis nesitaris su palestiniečiais, nes dabartinė teroristi gauda neatstovaujama Palestinos arabų daugumos. Palestiniečių dabartinis vadas Arafatas yra teroro organizatorius. Izraelis yra įsitikinęs, kad didelė arabų dauguma panašius veiksmams nepritaria. Izraelis žino, kad net ir Palestinos arabai nepritaria žudynėms, kurias Arafatas organizuoja įvairiose Artimųjų Rytų ir pasaulio vietose.

Sirijos užsienio ministras Halim Chadam pareiškė, kad Egiptu susitarimas su Izraeliu užklėlė vartus tolimesniems susitarimams su arabais. Sirijos konfliktas su Izraeliu nėra vien sienų klausimas, kurį Izraelis siūlo spręsti, pareiškė Chadamas. Sirijos nesutarimai su Izraeliu yra Izraelio ir visų arabų taikos klausimas. Chadam nepareiškė, kada ir kur Sirija gavo visų arabų įgaliojimus tartis jų vardu. Bet Chadam tvirtina, kad bet kokios pastangos išspręsti antraeilius klausimus, o palikti pagrindinį — reikalo nepataisys, todėl jis ir nenori tartis su Izraeliu vien tik dėl sienų. Chadam nenori ir klausyti apie pasitarimus laipsniškai siekti taikos.

Sekretorius Kissingeris New Yorke visą laiką tariasi su įvairių valstybių ministrais. Jis buvo pasikvietęs pusryčiams Sirijos užsienio ministerį, kad galėtų išsiaiškinti taikos galimybes Artimuose Rytuose. Sekretorius nemano, kad Egipto ir Izraelio susitarimas galėtų pakenkti taikai. Sekretorius yra susirūpinęs, kad JAV kongresas greičiau sutiktų siūsti 200 sienos stebėtojų. Jeigu bus vykdomi Egipto ir Izraelio susitarimai, tai taika savaime ateis į Artimuosius Rytus.

Jeigu Sirija ir Izraelis norės, tai taikos pasitarimai galės būti tuojau pradėti, bet jeigu kuri nors pusė statys sąlygas, tai taikos pasitarimai kiek užsities, sako Kissingeris. Sekretorius Kissingeris šiomis dienomis tarėsi su keilais arabų užsienio ministrais. Be to, jis gana ilgai kalbėjosi su Libano, Pakistano, Singapuro, Malajijos ir Abisinijos užsienio ministrais.

► Trys demokratų partijos kandidatai JAV prezidento pareigoms gavo Secret Service tarnybos protekciją.



Vėšiau. Saulė teka 6:48, leidžiasi 6:32.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto **REMAS NERIMAVIČIUS**

Tiekiamas

Kartą vienoj TSRS įstajoj buvo reikalingas buhalteris. Ateina kandidatas siūlyti, viršininkas klausia:

— Kiek bus du kart du?
— Keturi, — atsako buhalteris.

— Tamstos negalim priimti... Ateina kitas kandidatas. Ir vėl tas pats klausimas, atsakymas, ir vėl nepriima.

Ateina trečias kandidatas. Viršininkas vėl tą patį klausia:

— Kiek bus du kart du?
— O kiek tamstai reikia — atsako buhalteris.

— Galit paduoti pareiškimą ir nuo rytdienos pradėti darbą.
K. Pleperis

Lygios teisės

Tarybų S-joj laiškų išnešioja dažniausiai paštininkės moterys.

Kartą laikanešė velka vos pačiamą terbą laikraščių. Pažįstamas žmogelis, sutikęs ją, sako:

— Matai, seniau tik vyrai galėjo paštą išnešioti, o dabar tarybų valdžia ir jums suteikė tas pačias teises, moterį sulygino su vyru.

— Taip, sulygino, ne tik su vyru, bet ir su arkliu, — atsakė moteris.

(Iš Krizio Pleperio "77 Anekdotai")

Ilgaplaukiai piemenys

Važiudamas iš Varnių į Telšius, vysk. M. Valančius miške užtikto keletą krūvon susibūrusių piemenų. Vyskupas liepęs sustoti, pasiūkęs tuos piemeniukus ir apdalinęs saldinais. Vaikai visi stovėję be kepurėlių, o jau tokie visi ilgaplaukiai! Kitam plaukai net ausis dengia. Tąd

Valančius, išsiėmęs iš kišenės mažas žirkles, visiems viršugalvyje iškirpo po kryžių.

— Pasakykite savo mamoms, kad tuos kryžius jums iškirpo vyskupas, — pasakė šypsodamas Valančius.

Vaikai, čiupinėdami savo viršugalvius, suklego tik tada, kai karieta pajudėjo. Bet tokių ilgaplaukių vėliau nebesitaikę matyti.

(Pagal savo dėdės Juozo Burneiko pasakojimą užrašė Domas Burneikis).

Taupumo priežastis

Tėvai mokė Algiuką taupumo ir patarė prieš perkant sudaryti sąrašą. Pastebėję jo išlaidų sumažėjimą, didžiavosi savo geru metodu ir gyrė vaiką už taupumą. Vaikas paaiškino:

— Dabar prieš perkant aš turiu pagalvoti. Ir žinote ką? Daugelį dalykų, kuriuos aš noriu pirkti, dar nemoku tiksliai parašyti.

Portugalai juokiasi

Christian Anti-Communism Crusade rugsėjo 1 d. biuletenyje yra aprašyti vėliausi įvykiai Portugalijoje. Teigiama, kad pagal Amerikoje esančią sampratą vidurinės tarp kairės ir dešinės pažiūrų asmenys — moderates, ten yra laikomi kairiaisiais. Apie tai ten yra toks anekdotas:

Du draugai kalbasi apie politines pažiūras. Vienas jų pakelia dešinę ranką ir klausia:

— Kokia yra ta ranka?

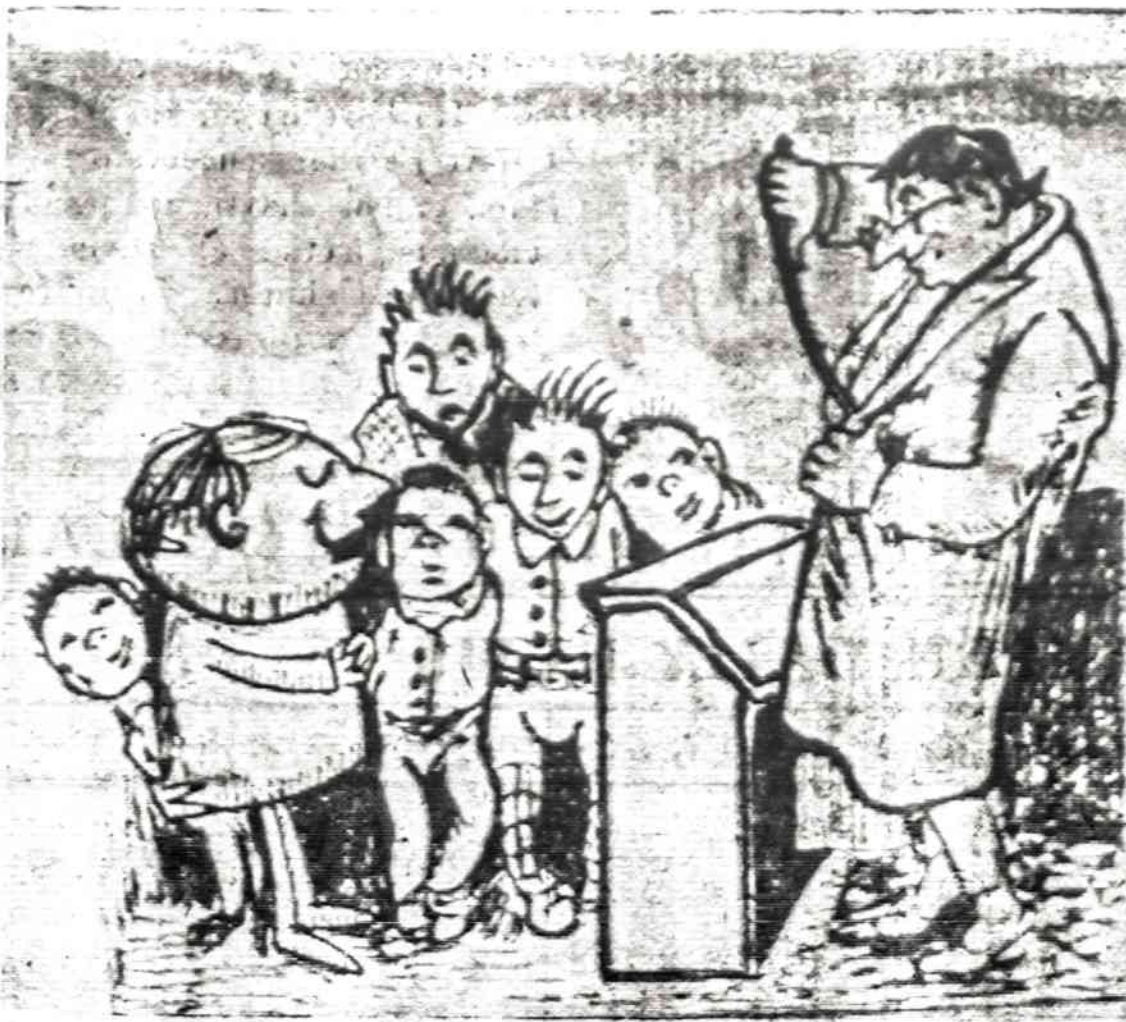
— Tai yra jūsų dešinioji.

— Visai ne. Tai yra mano kairė.

— Jei taip, tai kaip tu vadini savo kitą ranką?

— O! Tai yra mano kairė radikaloji.

K. Petrokaitis



JAV Lietuvos Bendruomenės 29 tarėjai savo priimtais nutarimais ir rezoliucijomis tikrumo taip pavaizdavo savo elgesį su organizuota opozicija ir ją remiančia visuomene.

Išmaudė studentę

Agitpropas dūda "Gimtas kraštas" 36 nr. idėjo Viliaus Baltrėno ir Juozo Kuckalio pasikalbėjimus su 7 pabėgusių nuo bolševikų vaikais, kapitalistinių kraštų intelektualais, atvykusiais į Vilnį mokytis lietuviškai. Tie kursantai nelabai norėjo čia lietuviškai mokytis, nors prie daugelio universitetų veikia lietuvių kalbos kursai, ką patvirtina ir viena išmaudyta kurtantė Rūta Kvilytė-Kulikauskienė, bibliotekininkė iš Los Angeles, Cal.:

— Kas čia man patiko daugiausia, tai aš sakėčiau: man kursai patiko ir buvo naudingi, bet, labai noredamas, gali visa tai iš knygų išmokyti. O visų išpūdžių, pergyvenimų, kelionių po Lietuvą niekas negali atstoti. Koliūkiai mus nuvedė į pirtį, ir aš pirmą kartą gyvenime išsimaudžiau pirtyje. Nuvažiavom į Palangą, ir pamaciau, koks čia švarus smėlis, koks švarus ir gražus miestas. Nors Vilnius yra labai šaunus miestas, bet Palanga — tikras kurortas!

S. Bukis

Vajus su gudrybėmis ir be jų Boston Herald American laikraštis paskelbė platinimo vajų ir žadėjo gražinti pinigais, jei laikraštis nepatiks. Sekančiais metais administracija gavo iš vieno skaitytojo tokį laišką:

— Prieš metus, kai aš užsiskaciau, jūs žadėjote gražinti pinigais. Taigi aš noriu juos gauti. Betgi, geriau pagalvok, aš noriu jus gelbėti iš tos nemalios padėties: jūs galite tuos pinigais pasilaikyti už prenumeratą sekantiems metams.

Naujienos taip pat yra paskeblusios platinimo vajų. Šio skyriaus dėstytojas ir visi mozaikos lipdytojai taip pat magaryčių pilstytojai kartu su Naujienomis kviečia visus į didžiausią šių metų talką — padvigubinti skaitytojų šeimą.

Beigi ir čia pasitaikė juokų. Vienas dėl platinimo vajaus taip parašė: Padvigubinti skaitytojus visai nebūtų sunku. Juk kiekvienas turi draugą, kurį gali paprašyti imti Naujienas. O jei tokio neturi, tai lai užsako savo priešui, kuris nekentia jų".

Senų laikų kamos už tokius pat pinigus Leo's Restoranas, 303 West Chesnut St., Louisville, Kentucky, yra vienintelė Amerikoje vieta, kurioje galima pavalgyti už 1950 m. kainas. Kumpis su kiaušiniene ir visais priedais ten dar ir dabar tik 40 centų, tik reikia mokėti sidabrine valiuta. Jei mokėsi už tą patiekalą moderniosios Amerikos popierine valiuta, tai kainuos \$1.15. Jokių specialų mokslų nebaigęs restorano savininkas Leo įrodė ekonomijos daktarams ir politikieriams, kad kieta valiuta tvirtai laikosi, o minkšti pinigai nuolat mažėja.

Gerai atsakė

Klebonas paskambino telefonu į policijos būstinę ir pranešė, kad prieš kleboniją guli negy-

vas asilas. Seržantas norėjo pajaukauti ir pasakė:

— Tėveli, betgi laidojimas yra bažnyčios pareiga.

— Taip yra, bet pirmiausiai reikia pranešti artimiausiam giminėms, — atsakė klebonas.

Pareigingi patulijai

— Kodėl tu, Jonuk, pareini iš mokyklos vis skirtingu laiku? — klausia motina.

— Visai paprastai, atsakė Jonukas. — Kai yra didesnis judėjimas, aš pareinu greičiau.

— Kaip tai gali būti?

— Mes išeiname iš mokyklos vienodu laiku. Tik mūsų mokyklos patulijai mus sustabdo prie skersgatvio ir laukia atvažiuojant mašinos, kad galėtų ją sustabdyti ir mus praleisti skersai gatvę, — paaiškino Jonukas.

Mandagus pareigūnas

James Berry buvo oficialus Anglijos karalijos galvažudys. Prieš nužudydamas ar pakardamas nuteistąjį, jis visuomet pamerktajam įteikdavo savo profesinę arba vizitinę kortelę.

Geras įstatymas dabarčiai

Prūsijos karaliaus Fridricho Didžiojo dvaro komendantas Rollnitoz baronas Karl Ludvig buvo labai geras pareigūnas ir lojalus savo karaliui, taip pat savo kraštui. Bet jis turėjo vieną negerą būdo bruožą — išgalvoti visokias istorijas ir jas pasakoti kaip tikrus atsitikimus arba dalykus. Dėl tų pasakojimų karalius išleido įstatymą, kuriuo baudžiami \$228 bausme kas tik patikės komendanto istorijomis.

Įstatymas gal dabar būtų geras sulaukyti Drango redaktorių ir kitų skleidžiamas herezijas apie Helsinkio konferencijos išdavus bei išvadas...

Moterų matematika

Statistikos biuro tarnautojas, surašinėjant gyventojus, paklausė vieną moterį, kiek turi metų? Ji atsakė:

— Tai yra visai nesunku apskaičiuoti. Vestuvių dieną aš turėjau 18 metų, o mano vyras buvo 30 metų. Dabar jis turi 60 metų, taigi dvigubai. Tokiu būdu ir aš turiu dvigubai, taigi tik 36 metus.

Magaryčios

• Modernių laikų žmonės nori mokėti depresijos meto kainas, o gauti 1975 m. atlyginimus.

• Jei draustų gerti vandenį, tai jis būtų daug skanesnis.

• Baigiant mokslą visi klausimai yra aiškūs, bet pabaigus — atsiranda įstisa eilė neaiškumų ir klausimų.

• Į klausimą, kaip atskirti modernų berniuką nuo tokios pat mergaitės, vienas davė tokį atsakymą: — Reikia laukti, kol jie apsisve ir stebėti, katras pagimdys vaiką... Į šį panašus toks juokas: — Ar jūs žinote, kad dabar gydytojai gali pasakyti ar gims berniukas, ar mergaitė. Yra daug sunkiau atspėti, kai jie sulaukia jaunuolių amžiaus.

• Riebėjantis tarė: — Šiais

IŠMINČIUS IR VEIKĖJUS

Išminčius kartą kalbėjo su veikėju Apie reikalus, kurie abiem rūpėjo.
— "Tu gyvenimą gerai pažįsti".
Veikėjas sako — "ir negali suklysti. Nes permatai žmonių jausmus; Tau aiški dabartis ir numatai kas bus. Sakyk, kodėl kaip tik draugiją mes įsteigiam (Nors tą dažniausiai mes paneigiam), Nemokėtos ten pirmi tuoj išbrauna. Veikėjas sako: — "Kaip aš turiu tą suprasti?"
— "Aš nemanau" — galvočius sako: "Matyti daug draugijų man jau teko ir apie jas esu girdėjęs daug kalbų. Tikėk, kad jų likimas toks pat kaip ir namų".
Veikėjas sako: — "Kaip aš turiu tą suprasti?"
— "Is vieno nuotykiu galėsi tą atrasti. Klausyk: pilietis namą sau pastatė ir greit ten kraustyti numatė; Bet dar nespėjo pervažt turto savo, Kai jau svirpliai ten šeiminkavo".
(Iš V. Petraičio knygos "Pasakėčios pagal Krylovą")

Ir Bendruomenėje svirplių priviso: o jų svirpliai jau visiems įgrįso...

laikais už tuos pat pinigus gauti daugiau tik iš svarstyklių.

• Išmintingas pakeičia savo nuomonę, bet kvailias — niekuomet. Jis saviškiuose mato priešus, o į priešus visai nežiūri.

• Sunki senatvės dalia: visi

nori sulaukti ilgo amžiaus, bet nenori atrodyti seni.

• Modernios muzikos plokštelės yra tuo geresnės, kad grojant nėra žymu sugadinimai arba išsidėvėjimas.

• Geras psichologas sugeba

"NEPRIKLUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

7722 George St.
La Salle, Pa., Montreal 690, Canada.
(Reguliari prenumerata — \$10.00)

Prašome iškirpti ir prisiųsti: (Pavardė ir vardas)
su virš nurodytu prenumeratos (Tikslus adresas)
mokesčiu.

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygos gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

PUIKI KNYGA, PARAŠYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. **ZEMES ŪKIO SVIETIMAS**. Studija, išleista Chicagoje 1936 metais paties autorius išleisim. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugroves gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandiena, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta gautų didžiulius ir džiuganti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasauli išlaikyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikiama, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autorius skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas stinus — myliama Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienos.

Čeki arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigus, tuojau knyga pasiusime.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerovė, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia sumenetas knygas galima užsakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskis, **SIAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai aplėdžiant Lietuvą, begima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskis, **ISEIVIO DALIA**. Atsiminimai. Iseivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje besiskuriantio ir patvariai iškūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Paigangoje. Vaidus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką ji žinotė pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, **MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ**. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, **KELIŅŲ Į ANAPUS GELEŽINES UZDANGOS**. Autorius pastabumą neapgauna turistu ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos perasytos lengvu, gražu stiliumi.

Vincas Zemaitis, **LIETUVIŲ ETNINIO SIENU KLAUSIMAI**. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, **LIUBLINO UNIJS SUKAKTIES PARAŠTEJE**. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami **NAUJIENOSE**, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar pinigine perlaide.

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned, or lost, or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now if there's any one who's looking for a Series E 50 dollar bill, they can be sure to find it here. These bills, they can be cashed at any bank, interest is not subject to state or local income taxes, and Federal Reserve is guaranteed until maturity.

Take stock in America.
Join the Postal Series E Plan.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

PETR. TARULIS

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS

Jo gimimo 100 metų jubilėjui. Biografijos duomenys. Jo kūrybos momentų apybraižos.

(Tęsinys)

Kažkaip keista, jog kažkoks "Čiurlionis" iš tokio Lietuvos niekam tais laikais nežinomo užkampelio — tokio miškuose paslėptusio kaimelio, kaip Druskininkai, netikėtai pasidarė didesniajame jaunos inteligentijos tarpe pirmaujanti asmenybė. Kaip, ten bebūtų, o anų laikų Varšuvoje "šlachetnas" idėjas skelbti priklausė pirmoje eilėje "šlachciciui", aukštesniojo sluoksnio atstovui. Nereikia užmiršti, jog ir politinės, net socialistinės organizacijos buvo tais laikais, pagal įsienėjusias tradicijas, dominuojamos šlektos atstovų, kurie savo parodomąsias kilmias manieras suderindavo su žymiu radikalu. Čiurlionio išskirtiną dvasinį pajėgumą praskynė jam kelia Varšuvos visuomenėje. Varšaviečiai, net ir savo šalyje visada ryžosi išsiskirti iš visų kitų ir be jokių abejonių visada pirmauti.

Tačiau Čiurlionis ne visada buvo lenkų viešųjų įstaigų pakankamai įvertintas, šovinizistiniai kai kurių sluoksnių politikai jam trukdė, bet jis buvo priimamas rinktinėje kultūrinėje aplinkoje dideliu dėmesiu. Daugelis anų laikų veikėjų tai patvirtina savo atsiminimuose. Kaip, ypatingai ryškų jaunojo

Čiurlionio vertinimo pavyzdį galima nurodyti varšuviečių Volmanų šeimą ir jos santykius su mūsų menininku.

Tikrumoje čia buvo labai paprastas atvejis. Čiurlionis su Volmanų sūnum Broneku lankė kartu tapybos studiją. Tuo būdu jie susipažino ir Konstantinas pradėjo lankyti Volmanų šeimą ir surado neįpasakytai šiltą sau pačiam ir savo meninėm idėjom atmosferą. Čia buvo ne eilinė varšuviečių šeima. Volmanų šeimoje, pagal anų laikų papročius, susirinkdavo didesni būriai toliau pažengusio kultūros ir meno srityje jaunimo, ten vykdavo dažni koncertai, jaunimo tarpe skambėjo karštos diskusijos aktualiais viešojo gyvenimo klausimais. Čia buvo skaitomi ciklai paskaitų iš naujų atradimų mokslo srityje. Viso ko centre buvo namų šeimininkė Volmanienė, nuostabi moteris, gyvo proto, didelė meno mylėtoja ir išmintinga jo poreikių vertintoja. Ji greitai nujautė Čiurlionio originalų talentą ir išskirtinį jo intelektą.

Volmanų namuose dažnuose koncertuose Čiurlionis atlikdavo savo naujas kompozicijas, jis taip pat dalyvaudavo svarstytyse tuo laikų jaunimui rūpimų kūrybinių klausimų. Volmanų namuose atsirado ypatingai pa-

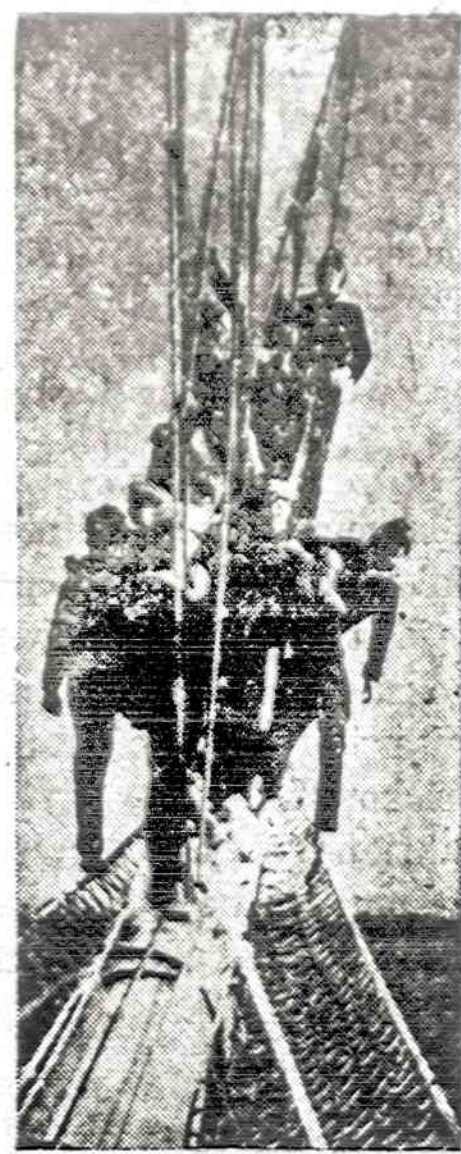
lankdos progos, Čiurlionui ugdyti savo jėgas ir savo ruožtu daryti pastebimą įtaką aplink jį esantiems jauniems meno veikėjams.

Reikia atsiminti, kad Čiurlionis iki to laiko buvo vienišas, neaprupintas jaunuolis, suprantama jam labai buvo svarbi toji šeimyninė aplinka, kuria Konstantinas džiugėsi pas Volmanus. Protinga moteris Volmanienė greitai suprato nepavydėtiną Čiurlionio būklę. Volmanų dukterė Halina jauna mergaitė reikalinga muzikos mokytojo. Čiurlionis tuo mokytoju pasidaręs, nuosirdžiai ją auklėjo. Ir nenuostabu, kad ilgai jų tarpe atsirado sentimentalūs draugystės jausmai. Bepingiuvi Čiurlionius savo keliu tai buvo šokia tokia parama. Bet svarbiausia, kad Konstantinas greitai pasidarė šios šeimos artimas žmogus, beveik tos šeimos narys. Šventėse, šeimose išvykose jis nuolatinis dalyvis. Volmanai kviečia Čiurlionį ne tik į savo vasarnamius Varšuvos apylinkėse, bet pasima- į ir tada, kai jų šeima vyksta visai vasarai į Kaukazą. Čiurlionis su Volmanais gyvena Anapoje, laipiojo kalnais, džiugėsi iki to neregėtais nuostabaus Kaukazo vaizdais. Tai visa žymiai praturtino Čiurlionio vaizduotę, jis vis atsimindavo tuos kalnus, ypatingai Kazbeką, kurių "šonus glosto debesys".

Volmanienė gerai suprato, kad Čiurlionius svarbu pažinti meno platesniu akiračiu. Tiesa, Konstantinas buvo padovanojęs Volmanienei savo paveikslą "Bičiulystė". Bet ji pati iš jo nuperka "Pasaulio sutvėrimo" ištisą paveikslų ciklą. Gauti pinigai įgalina Čiurlionį aplankyti vakarų Europos didesnius centrus ir susipažinti su meno klasikų darbais. Ši kelionė Čiurlionius padarė didelį įspūdį ir jis savo laikuose bei pasakojimuose mini jį nustebinusius didžiųjų meistrų kūrinius.

Volmanienė pasirodė veikli ir ryžtinga moteris. Iš J. Čiurlionytės atsiminimų sužinome, kad 1906 metais, kai buvo atidaryta pirmoji lietuvių meno paroda, ji lankėsi Vilniuje ir buvo užėjusi pas dr. J. Basanavičių, nes jo užrašuose, paskelbtuose "Lietuvių Tautoje" randame pastabą: — "Buvo atsilankiusi p. B. Volmanienė iš Varšuvos. Buvo tartasi dėl dailininko K. Čiurlionio ir jo likimo". Toks užrašas neparodo nieko, nežinia kas buvo kalbėta ir kokius sumanymus turėjo aktyvioji Čiurlionio globėja. Ji taip pat lankėsi ir pas Vilniaus vyskupą. Šiuo žygiu ji norėjo pagelbėti tėvui Čiurlionui, kurio atleidimas iš vargonininko pareigų sukėlė jos didelį pasipiktinimą. Čia, tenka sustoti, nes matyt Volmanienė vyskupui paminėjo ir dailininko Čiurlionio vardą. Volmanienės laiške J. Basanavičiui randame: — "Jaunąjį jis sulygino su nuliu (tas žodis Volmanienės laiške esąs pabrauktas). Taigi, kas nors, žinoma, galėjo Čiurlionio nesuprasti, kas kitas galėjo jį laikyti sau nepriimtiniu, bet panašiu, kaip minėtas, posakiu išryškinti savo menkystę, galėjo tik klaidingai į savo postą patekęs atsilikėlis. Spėjama, kad dailininkas Čiurlionis apie šias Bolmanienės pastangas visai nežinojo.

Čiurlionius, rodo, be didelių



Norvegų jūrininkų mokyklos laivas "Christian Radich" atplaukė į New Yorką, kad galėtų paminėti dvi šventes: Amerikos 200 metų nepriklausomybės sukaktį ir pirmos norvegų imigracijos į Ameriką 150 metų sukaktį. Būsimieji Narvegijos prekybos laivų kapitonai sulipo ant nulenktu laivo stiebo ir sveikina New Yorką.

pastangų atsiradavo vis nauji ir išskirtinai vertingi draugai. Jau buvo minėtas muzikas ir kompozitorius Eugenijus Moravskis. Bet jis priklausė didelei šeimai. Eugenijaus trys broliai pasirinko aiškiai naudingas profesijas, jie buvo inžinieriai — technologai. Tačiau jie neužsidarė savo specialybėje, domėjosi ir visuomeniniais reikalais, jiems buvo artimas ir menas. Šioje šeimoje Čiurlionis irgi buvo įvertintas ir šiltai priimtas. Moravskių motina buvusi graikų kilmės, iš turtingų pramonės sluoksnių. Ji sugebėjo išauklėti gražią šeimą, kurioje Čiurlionis pradėdavo vieną laiką melę, gal pirmutinę savo gyvenime. Moravskių dukterė Marija buvusi nepaprasto grožio mergaitė. Jos inteligencija ir švelnumas patraukė Čiurlionį. Meilė buvusi abipusė. Bet jie abu buvo dar jauni, nedrąsūs ir nesiryžė siekti bendros laimės. Nedaugelis tuo metu žinojo apie šiuos slaptus Konstantino jausmus. Jis dedikavo kai kuriuos esąvo kūrinius Marijai, o ji šeimyninius vakarėlius tuos kūrinius atlikdavo iš savo švelnių ir gražių balsu. Toji meilė baigėsi, galima sakyti, tragiškai. Tėvai Mariją prikaltino ištekti už našlio su keleta vaikų.

Konstantinas buvo Marijos vestuvėse pabrolis ir, pasakojama, guodęs ją jos nesekmėje. Konstantinas niekam apie šį jausmą neparasakojo ir neminėdavo savo laikuose. Bet jis ir toliau palaikė bičiuliškus santykius su Moravskių šeima. Tik liko Konstantino slapčia saugomos Marijos fotografijos tarp nuvytusių rožių lapų, paslėptos Druskininkuose.

Visai kitaip susiklostė Konstantino santykiai su dr. Markevičiaus šeima. Pats tėvas pačioje pradžioje daug padėjo Konstantinui, tarpininkaudamas, kad jis patektų į kunigaikščio Oginskio muzikos mokyklą, Markevičių šeima pirmąsiais metais globėjo Konstantiną Varšuvoje, o abu sūnūs — jaunieji Markevičiai buvo neatskiriama jo jaunų dienų draugai. Bet vėliau jų santykiai palaipsniui atšalo. O priežastis buvo visai paprasta: pirmiausia tėvas, o greta ir kiti šeimos nariai nesuprato Čiurlionio dailės darbų ir piktinosi, kad jis neva apleidžia muziką ir tuo daro pats sau ir visuomenei nepateisinamus nuostolius.

Varšuvos Filharmonijos direktorius A. Raichmanas buvo pažadėjęs vienam iš Filharmonijos rengiamų koncertų atlikti Čiurlionio simfoninę poemą "Miške". Čiurlionis labai pradijo. Bet, deja, jis buvo nuvilnas. Raichmanas aiškindamas, kad Varšuvos Filharmonija privalo atlikti tik lenkų kompozitorių kūrinių, o Čiurlionis esąs lietuvis, nuo to sumanymo atsisakė. Nežinia, ar jis pats taip nusprendė, ar buvo paveiktas tam tikrų šovinizistinių nuotaikų sluoksnių. Šį smū-

gi Konstantinas sunkiai išgyveno. Tai buvo metai, kai jis studijavo Leipcigo konservatorijoje, jam galima sakyti, ano periodo blogiausi metai. Jį užgulė neįveikiamas skurdas. Varšuvoje irgi buvo, kaip sakoma, "ne pyragai", bet ten jis galėjo gauti muzikos pamokų, kurios sustiprindavo jo menką budėtą. O Leipcige, matyt, tokių galimybių jis neturėjo. Kaip tik su minėtomis negerovėmis sutapo ir Konstantino didžiojo globėjo kunigaikščio Oginskio mirtis. Kunigaikščio teikiama Čiurlionius stipendija nutrūko. Kelis kartus Konstantinas veržėsi mesti studijas ir išvažiuoti iš Leipcigo. Čia jam didelę paramą suteikė jo ilgametis draugas Eugenijus Moravskis. Jis ne tik atkalbinėjo nuo šio nelemto žygio, bet ir padėjo pinigais. Moravskio parama, nors ir nedidelė, bet pagelbėjo Konstantinui baigti konservatoriją. Tai buvo dviejų meno žmonių kilni draugystė, kokių nedažnai gyvenime pasitaiko.

Vasaros Druskininkuose

Čiurlionio laikais Druskininkai turėjo ir spalvingų brojų, ne tik tokių, kurie būdavo būdingi Lietuvos bažnytkaimiams, bet ir išskirtinai jiems, kaip vis auganiam kurortui priklausantiems.

Druskininkų gatvelės dar atrodė kaimiška ir dažnai galėdai matyti ten besiganančias ožkeles. Bet parke buvo estrada ir iš Vilniaus atvažiuojęs orkestras visą vasarą grodavo du kartus dieną ir linksmindavo Druskininkų vasarotojus. Šio orkestro repertuaras buvo labai įvairus, greitai rimtų muzikos kūrinių, galėjai girdėti ir lengvabūdiškas dainuokas, kaip pavyzdžiui "Haid da troika snieg pušistij". Neabejotiną jausmą sudarydavo Druskininkams kai kur senuose medžiuose įkelti gandrų dūžiai. Žinoma gi, kad anksčiau čia buvo tik paprastas kaimas Suraučių vardu. Tik vėliau, kai šio kaimo nerastingsas gyventojas Suraučius pastebėjo, kad vietos šalčių vandeniu turi gydomas savybes, buvo pradėtas žmonių gydymas ir pasidarė kurorto — Druskininkų užuomazga. Bet Čiurlionio laikais čia vaizdas buvo visai patriarchališkas su su-

bienu gyveno maitytėje kamarelėje, klebonijos kieme. Jokūbienė varpais skambindavo rytmetinėm ir vakarinėm maldom, o taip pat ir gaisrui pasitaikius. Jokūbienės varpai taip nuotaikingai skambėjo, kad įkvėpė Čiurlionį parašyti muzikalinį kūrinių, primenantį tuos jam mielus varpus.

Nutulusi Druskininkų jauki erdvė, kokios jau senai nebėra, daug davė Konstantinui ir skatinino jo kūrybinius darbus. Gal todėl Čiurlionis, kai tik atvykdavo į Druskininkus, daugiau laiko skirdavo kūrybai. Pradėjęs tapyti Konstantinas viską pasaulyje užmiršdavo ir dirbdavo ištisas dienas nuo ankstauro ryto iki pavakarių.

(Bus daugiau)

SKAITYK IR KITA PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du doleriu atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakojimų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jie bus įdomu priminti senus laikus ir paskaityti gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasisėdėjimams nupirkti Antano Rūkos parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo brožuos. Jie pradijungs kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKOS lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo brožuai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksandro Brose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiuojančius lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šaipos draugijos, statytos bažnyčios, ištęgti laikraščiai, kuriu viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulieiški choralai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanisčių ir kitų organizacijų atlikti darbai, ištęgtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderi

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS
— vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepa lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Valiūnienė, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butky Jūrė, EILĖRAŠČIAI IR RĖŠTĖI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolius Kalrys, AUKSINĖ ŠEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ SVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie švętinias lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis \$3.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauško "Anykščių Šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rūkas, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. Eilės, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių liai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMĖLIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti i Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar pinigini orderi.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nesena išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persantumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choralai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persantumo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus



Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose klemas automobiliams pasitvyl.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$18.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	
Užsieniuose:	
Metams \$31.00	
pusei metų \$18.00	
viename mėnesiui \$4.00	
Naujienuos eina kasdien, laikant sekmdienius, Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.	
P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atvira kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.

Mažamokslis moko mokslininkus

Šių metų rugsėjo 26 dieną Vilniuje susirinko "tarybinės" Lietuvos mokslo akademijos nariai. Šiai sovietinei įstaigai, kaip žinome, pirmininkauja "socialistinio darbo didvyris" J. Matulis. Salė buvo pilna, posėdis turėjo būti iškilmingas, oficialus.

Akademijos pirmininkas pasidžiaugė, kad į posėdį atvyko toki įtakingi svečiai, kaip A. Barkauskas, A. Ferensas, P. Griškevičius, J. Maniūšis, M. Šumauskas, Leokadija Diržinskaitė ir visa eilė kitų šiandienų garsonų. Prof. Matulis pasidžiaugė ne atvykusiais mokslo vyrais, pasizymėjusiais bet kurioje mokslo srityje, bet aukštųjų mokslų nebaigusiais, bet sovietų Rusijai pataikaujančiais ir iš rusų malonės užimamas vietas gavusiais lietuviais.

Įdomiausia, kad pačią svarbiausią ir pagrindinę kalbą dabartinės Lietuvos akademikams pasakė mažamokslis Petras Griškevičius, rusų okupuotos Lietuvos ir okupuotos komunistų partijos pirmasis sekretorius. Lietuvoje Petras Griškevičius nebaigė jokios aukštesnės mokyklos, bet jis perėjo visus partinius kursus. Antrojo Pasaulinio karo metu Griškevičius veikė Rokiškio apylinkėje, tarnavo raudonojoje armijoje, o pokario metais rašinėjo korespondencijas Rokiškyje leidžiamame partijos laikraštyje. Honanas Zimanas, tada Lietuvos komunistams redagavęs lietuvišką Pravdą, pastebėjo, kad Griškevičius gana gerai parašo prieš vietos ūkininkus ir kviečia Rokiškio proletarus kovon prieš "praieities prietarus" ir kaimų buožes. Griškevičius pradėjo rašinėti korespondencijas ir Vilniuje išseinančiai Tiesai. Sniečkui staigiai mirus, partija liko be vado. Buvo didokas skaičius pirmyn pasistūmėjusių komunistų, bet nebuvo nė vieno, kuriuo sovietų valdžios agentai galėtų pilnai pasitikėti.

Pagal stažą ir sugebėjimą prisitaikyti sekretoriaus vieta turėjo atitekti Motiejui Šumauskui, dabartiniam "tarybinės" Lietuvos prezidentui. Bet Lietuvoje buvusiems Maskvos atstovams Šumauskas nebetiko. Netiko jiems Bieliauskas, nenorėjo jie Ferenso, nors šiedu sklandžiau pakalba ir parašo, negu Petras Griškevičius. Kiekvieną svarbesnį nutarimą daro ne lietuviai komunistai, bet Maskva, todėl partijos pirmuoju sekretorium buvo parinktas Griškevičius. Jis baigė komunistų parti-

I KUR VEDA TRAMDYMŲ PAGRISTAS VEIKIMAS

K. BARTKUS

Juokinga susidaro situacija, klausiančius asmenis. Tai yra kada kurios nors organizacijos teismas teisias iš jos jau pasitraukusius ir jai nebeprisi-

jos kursas, bet nei vienos dienos nebuvo universitete ir neturi jokio supratimo apie mokslinį akademiko darbą. O vis dėlto dabartinėje Lietuvoje svarbiausią kalbą pasakė ne akademikas, bet mažamokslis. Dar įdomiau, kad aukščiausias mokslo įstaigas baigusieji mokslininkai turėjo ilgai ploti mažamokslui Griškevičiui.

Tarytumėi Vilniuje gyvenantieji lietuviai akademikai nežinotų, kas darosi lietuviškame kaimo ir komunistų valdomoje Lietuvoje, Griškevičius, sakydamas susirinkusiems akademikams pagrindinę kalbą šitaip tarė:

"Pasiuokojamu darbu tarybiniai žmonės sparciai gausina materialines ir dvasines vertybes. Dabar kolektyvuose aktyviai išsiplėtęs socialistinis lenktyniavimas, kad sėkmingai būtų įvykdytos deivintojo penkmečio užduotys, deramai sutiktas TSKP (Rusijos komunistų) XXV suvažiavimas. Toliau įgyvendinami lenininiai taikos, tautų saugumo ir laisvės principai, kuriems be galo ištikima komunistų partija, mūsų socialistinė valstybė. Malonu, kad ir respublikos darbo žmonės vieningai pritarė komunistų partijai ir tarybinės vyriausybės vidaus bei užsienio politikai, dirba su dideliu pakilimu, pasiekė gražių darbo pergalių įvairiuose liaudies ūkio baruose: pramonėje, statybose, žemės ūkyje ir kt. TSKP CK nutarimą "Dėl socialistinio lenktyniavimo už deramą TSKP XXV suvažiavimo sutikimą tarybų Lietuvoje, kaip ir šios šalies, darbo žmonės laiko savo veiksmų kovine propaganda. Tai leidžia tvirtai tikėtis, kad bus pasiekta naujų laimėjimų, aktyviai bylojančių apie didžiulius socialistinio gyvenimo būdo pranašumus". (Tiesa, 1975 m. rugs. 26 d., 1 psl.).

Kad "tarybinės" Lietuvos akademikai patiktų Griškevičiaus žodžių, jis jiems atnešė "lenininės tautų draugystės ordiną". Salėn buvo įnešta "tarybinės" Lietuvos akademinei vėliava ir pats Griškevičius prisegė prie tos vėlavos Lenino ordiną. Už tokią didelę ir tuščią "dovana", salėje buvusieji akademikai, žilagalviai ir jaunesnieji turėjo ilgai Griškevičiui ploti.

Sunku būtų pasakyti, ką susirinkusieji mokslo vyrai ir moterys galvojo, bet kiekvienam turėjo kilti mintis, kad Griškevičius, papasakojęs apie materialines gėrybes, priminė apie lenktyniavimą. Mokslininkai buvo girdėję apie lenktyniavimą prie užuoganos, miške ir mažoje dirbuvėlėje, bet jie niekad nemanė, kad lenktyniauti bus verčiami ir lietuviai akademikai. Griškevičius jiems priminė, kad kraštui reikalingi geri, išmokslinti žemės ūkio darbininkai, o jų paruošimas eina nepaprastai lėtai. Jiems buvo aišku, kad partija nori spartos. Jie suprato, kad ir akademikams teks lenktyniauti. Pradžioje lenktyniavimas turės prasidėti savųjų tarpe, o vėliau teks Lietuvos akademikus įtraukti į lenktyniavimą su kitų valstybių akademikais.

Priėmęs vėliavą, Matulis turės visus akademikus įkinkyti į tarpusavį lenktyniavimą. Kiekvienoje laboratorijoje jis turės gilyn varyti kylį, kad slėga jo nesuplotų.

didėjanti asmenų, skaičių kur įsivyrąja vienos partijos režimas, kuris paprastai būna ne kas kita, kaip vienai ar kitiems LB nario balsavimo teisė, kada jie iš tos organizacijos jau pasitraukė ir į jos balsavimus jau nebeatė. Taip teismas su savo sprendimais sušlubavo ne tik teisiškai, bet ir logiškai.

Tą savo sprendimą teismas greičiausiai pateisins principu, kad LB yra visuotinė ir kad jai priklauso visi lietuviai nežūrint, jie to nori ar nenori. Jei taip teismas tą reikalą supranta, jis nežino ar nenori žinoti fakto, kad tas jos visuotinumas buvo jau seniau sugriautas, kada buvo atimtas galimumas įvairių srovių lietuviams lygiateisiškai dalyvauti jos organuose. Kas visiems yra gerai žinoma, suprantama, ir teismas turi žinoti, kad LB suėmė į savo rankas vieną politinę srovę, ypač nepaisydama, ar jai nepriklausantieji lietuviai norės tokioje Bendruomenėje dalyvauti, ar nenorės ir iš jos pasitrauks. Todėl jau tuščia būtų kalbėti apie tokios Bendruomenės visuotinumą ir juo operuoti teismo sprendimuose. Todėl ir jo padarytą sprendimą galima išaiškinti tik tuo, kad, jį paskelbdamas, jis įvykdė jį paskyrusių L. Bendruomenėje vyraujančių asmenų ir ją diriguojančios politinės srovės valią.

Tačiau, tuo keliu eidamas, teismas nepasistengė, o gal ir nenorėjo paieškoti teisingo kelio visiems ir visų pažiūrų lietuviams apjungti, o ėmėsi, kaip Stasys Barzdukas "Pasaulio Lietuvoje" rašė, "sutrumpdyti" LB disidentus. Tačiau, taip darydamas, teismas nesuprato, kad šiomis sąlygomis jo trumdymų nutarimai nėra veiksmingi ir kad jis, veikdamas pagal vienos srovės liniją, su savo trumdymais greičiau ves į dar didesni nevieningumą ir daugiau LB skaldys. Teismas pasidarė įrankiu vienos partijos L. Bendruomenėje vedamai politikai įgyvendinti ir kitokių pažiūrų žmonių nuomonėms sutrumpdyti. Taip garbės teismas virto nestatutiniu baudžiamųjų teismu. Bet jis išleido iš akių faktą, kad ne visi trumdytojų išsigąsta. Laisvoje organizacijoje ir laisvų žmonių tarpe tokie trumdymai ne vietoje.

Kada kuri nors organizacija patenka į vienos partijos kontrolę ir yra jos diriguojama, tada ir jos svarbieji reikalai tik formaliai atliekami jos organuose, gi iš tikrųjų jie sprendžiami tos partijos štabe ir jos vadovaujančių asmenų pasitarimuose. Taip įvyksta visur,

kur įsivyrąja vienos partijos režimas, kuris paprastai būna ne kas kita, kaip vienai ar kitiems LB nario balsavimo teisė, kada jie iš tos organizacijos jau pasitraukė ir į jos balsavimus jau nebeatė. Taip teismas su savo sprendimais sušlubavo ne tik teisiškai, bet ir logiškai.

Tą savo sprendimą teismas greičiausiai pateisins principu, kad LB yra visuotinė ir kad jai priklauso visi lietuviai nežūrint, jie to nori ar nenori. Jei taip teismas tą reikalą supranta, jis nežino ar nenori žinoti fakto, kad tas jos visuotinumas buvo jau seniau sugriautas, kada buvo atimtas galimumas įvairių srovių lietuviams lygiateisiškai dalyvauti jos organuose. Kas visiems yra gerai žinoma, suprantama, ir teismas turi žinoti, kad LB suėmė į savo rankas vieną politinę srovę, ypač nepaisydama, ar jai nepriklausantieji lietuviai norės tokioje Bendruomenėje dalyvauti, ar nenorės ir iš jos pasitrauks. Todėl jau tuščia būtų kalbėti apie tokios Bendruomenės visuotinumą ir juo operuoti teismo sprendimuose. Todėl ir jo padarytą sprendimą galima išaiškinti tik tuo, kad, jį paskelbdamas, jis įvykdė jį paskyrusių L. Bendruomenėje vyraujančių asmenų ir ją diriguojančios politinės srovės valią.

Tačiau, tuo keliu eidamas, teismas nepasistengė, o gal ir nenorėjo paieškoti teisingo kelio visiems ir visų pažiūrų lietuviams apjungti, o ėmėsi, kaip Stasys Barzdukas "Pasaulio Lietuvoje" rašė, "sutrumpdyti" LB disidentus. Tačiau, taip darydamas, teismas nesuprato, kad šiomis sąlygomis jo trumdymų nutarimai nėra veiksmingi ir kad jis, veikdamas pagal vienos srovės liniją, su savo trumdymais greičiau ves į dar didesni nevieningumą ir daugiau LB skaldys. Teismas pasidarė įrankiu vienos partijos L. Bendruomenėje vedamai politikai įgyvendinti ir kitokių pažiūrų žmonių nuomonėms sutrumpdyti. Taip garbės teismas virto nestatutiniu baudžiamųjų teismu. Bet jis išleido iš akių faktą, kad ne visi trumdytojų išsigąsta. Laisvoje organizacijoje ir laisvų žmonių tarpe tokie trumdymai ne vietoje.

Kada kuri nors organizacija patenka į vienos partijos kontrolę ir yra jos diriguojama, tada ir jos svarbieji reikalai tik formaliai atliekami jos organuose, gi iš tikrųjų jie sprendžiami tos partijos štabe ir jos vadovaujančių asmenų pasitarimuose. Taip įvyksta visur,

kur įsivyrąja vienos partijos režimas, kuris paprastai būna ne kas kita, kaip vienai ar kitiems LB nario balsavimo teisė, kada jie iš tos organizacijos jau pasitraukė ir į jos balsavimus jau nebeatė. Taip teismas su savo sprendimais sušlubavo ne tik teisiškai, bet ir logiškai.

me, išskyrus tik geidimą valdyti nežūrint, kokie tautai iš to kyla nuostoliai. Dar laimė, kad LB organuose išgalėjusi organizacija neturi kitų priemonių priversti jai priklausyti, kaip tik spaudoje ir susirinkimuose grasinimus, smerkimus, "tramdymus" ir šmeižimus.

Tokia "tramdymų" ir smerkimų kompanija yra jau plačiai išvystyta ir plačiai vykdoma, pradėdant frontininkų kunigų pamokslais, partijos ir LB suvažiavimuose bei stovyklose priimtomis rezoliucijomis ir baigiant į korespondencijas įterptomis insinucijomis. Vis dažniau pasitaiko kai kurių laikraščių straipsniuose neaiškių prileidimų, nedasakymų, iš kurių apie kitus galima daryti visokius tamstų, net bauginančių išvadų ir atpažinti didelių apkaltinimų prileidimus. Tai savotiška taktika sau nepalankiems žmonėms šmeižti, to šmeižto nepasakant iki galo, o tik neatvirai jį įtaigojant.

Kada viena srovė bendruomenėje viską suima į savo rankas, kada tokioje bendruomenėje išsivyrąja nebe tautiniai uždaviniai, o tik partiniai interesai visomis priemonėmis kitus užvaldyti, tada kitų srovių žmonės turi pagrindą paprasčiausiai tokiai bendruomenėi, siuo atveju LB, nepriklausyti ir iš jos pasitraukti. Ir tai nebus bėgimas iš lietuviškosios bendruomenės, o tik atsiribojimas nuo kitų primetamos kontrolės. Kada bendruomenėje nebelieka bendruomenės dvasios, kurią pakeičia valdančiųjų arogancija, tada faktiškai nebelieka nė tikros viską apimančios bendruomenės: tada atkrepta ir išpareigojimai jai priklausyti nežūrint, kiek dėl to tektų išsklaidyti buruojamų.

Pats žmoniškumas neleidžia būti kitų surišuotam ir nukurtam žemesnę bendruomenės narių kategoriją su susiaurintomis teisėmis. Suprantama, ponai iš valdybų ir juos įtas vietas pastačius partijos sluoksnių už tai šoksis barti, SB žodžiais, "tramdėti". Taip LB kontrolė į savo rankas suėmusieji ramiausiai sau pripažįsta teisę kitus kontroliuoti, tačiau, garsiai kalbėdami apie demokratizmą, nepripažįsta kitoms teisėms iš tos kontrolės išsijungti, nes tai yra LB grovimas. Iš to ir prasideda kitų tramdymai, smerkimai ir atsiranda susirūpinimas pavojais LB vienybei. Tačiau toks susirūpinimas reiškišis tik kaip ypatingų idealų mes nemato-

(Nukelta į 5 psl.)

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS O KAS TU?...

14

Jos sukompaktavo iš įvairių ligų sričių gerų ir pagarsėjusių gydytojų ir tyrimo reikalams laboratorijų. Greitai paplito žmonių tarpe nuomonė, kad ši gydymo įstaiga yra viena iš pačių geriausių. Galima spėti, kad veždami į šią garsią ir brangią ligoninę policijos greitosios pagalbos vyrai buvo padarę mažą paklaidą. Tai atsitiko, be abejojimo, todėl, kad ši tragedija įvyko Sietyno restorane, ir jos auką jie palaikė esant iš turtuolių šeimos.

Nežinia, ar jie buvo išpėję ligoninę apie jo atvežimą, bet sesuo vienuolė Veronika jų laukė pasirušiusi. Dar nežinavus besitariant, nespaudus nė ligoninės skambučio ji atvėrė duris. Buvo jau išpėtas chirurgas gydytojas galimai greitai operacijai. Pastebėjusi dar pulso žymes, ji liepė jį tiesiai gubenti ir skubiosios operacijos salė, kuri buvo žemutiniam aukšte tuoj už ligoninės registracijos kambario.

Nors ši ligoninė ir prisilaikė įprastu Amerikoje taisyklių, tuoj patikrinti ligoninio dokumentus ir jo finansinę padėtį, ar pajėgs apmokėti ligoninės sąskaitas, bet sesuo Veronika dėl meilės artimui paprastai jų nepaisydavo. Ir dabar jos pirmasis rūpestis buvo atvežtoji auka. Ji ne tik patikrino per tvarsčius dar vis besisunkianti

kraują, bet spėjo prie sienoje kabančio Nukryžiuotojo uždegti žvakes ir pati susikauptė maldoje. Gydytojas, nors ir labai rūpestingas, bet nesugebėjo taip greit atieiti, ir sesuo tvarkėsi jo laukdamas.

Apie sesers Veronikos pasišventimą ligoniams buvo kalbama visų ligonių tarpe. Jie ją laikė beveik šventąja, galinčia savo akimis net matyti angelus ir velnius. Kaip į ją žiūrėta ligonių, galima suprasti iš vieno legendariniai sukurtu tariamai ūkro pasakojimo.

Esą vienas žmogus buvęs jau prie pat mirties slenkščio. Jam galėjo pagelbėti chirurgo peilis, bet nebebuvo nė mažiausios vilties, kad operacija jį begalėtų atlaikyti. Gydytojai nusprendė dar pabandyti ir pasigrumti su pačia giline. Ji vėžant vežimelyje jau be sąmonės į operacinį kambarį, paskui sekė angelas ir velnias. Abu juodu galvojo apie būsimas grumtynes dėl mirštančiojo sielos. Sesuo Veronika visą tai matė, meldėsi ir prašė Dangaus, kad jis nepagalėtų stebulko to žmogaus gyvybei išlaikyti kūne.

Angelas atsistojo prie operuojamo ligonio galvos. Jis buvo jau išskėtęs sparnus ir pasirušęs tuoj paimti sielą ir skristi prie švento Petro vartų. Velniui, kuris buvo biaučiai juodas, kudlotas, teko pasitenkinti vieta prie ligonio kojų. Bet, matoma, dėl daugybės darbų pragarui buvo pavargęs, perkargęs ir taip nuo kojų nusivargęs, jog nebeišlaikė ir atsistojo, ištiesda-

mas net savo ilgą uodegą. Budrumo jis dar nepametė. Krapstė nagais savo kakta, ir nenuleisdamas akių laukė, kada sielai palikęs kūną, galėtų tuoj šokti, griebti ir tiesiai nerti į pragaro liepsnojančias gelmes. Gydytojo chirurginiam peiliui stebuklingai pasisekė. Ligonis operaciją atlaikė, ir gydytojas patenkintas šypsodamasis ėjo nusimazgoti rankas. Sesuo Veronika iš džiaugsmo net treptelėjo koja, tyčia ar netyčia palaikydama tiesiai ant velnio uodegos. Velnias tik susypė, pasoko ir spruko pro duris, palikdamas tik nemalonų pragaro sieros kvapą. Angelas, savo sparnai gaivinančiai pamosavęs ligoniui, taip pat pradėjo.

Tokiai legendai, sukurta kokio nors gerą vaizduotę turinčio ligonio, buvo tikima. Ji ėjo iš lūpų į lūpas visiems, kurie ėja patekdavo. Ir tie, kurie abejojavo, matydami jos šventą pasiaukojimą, matė ir įautė, ar žinojo, kas atsitiko su ligoniui. Jai nereikėdavo guosti, raminti ligonius savo visuomet šiltu žodžiu. Jos akių šviesa buvo tokia maloni, kad veikdavo visus raminančiai, kaip stebuklingas balzamas. Sunkiai dejuojančiam ligoniui, kai jį uždėdavo savo ranką ant jo kakto, jis tuoj nutildavo ir dažnai užmerkėdavo akis miegui.

Nepuldavo jos net nervais susirgę iki išprotėjimo ligoniai. Jie paprastai nuo jos traukdavosi norėdami pagelbėti, ar pasislėpti. Geriausiai už visus jį mokėjo iš-

sklaidyti artėjančios mirties ženklus. Tačiau ir tuomet jį nepamokslaudavo, tik jai pabuvus valandėlę su ligoniui, jis pats pajusdavo norą sutvarkyti savo sielos reikalus ir paprašydavo, kad jį pakviestų ligoninės kapelioną — vienuolį bernardiną išpažinėti išklausti. Dar vieną retą dovaną jai buvo davęs Dievas: jį galėjo kartų gilijai melstis ir alikti stropų patarnavimą prie operacinio stalo. Operacijos metu ligoniui norėdavo, kad jį patarnautų, ir gydytojai ją kviesdavo, kaip geriausiai sugebanti atlikti tas pareigas. Tame savo ligoniams pasišventimo darbe ji mokėjo ir sau surasti tikrą sielos džiaugsmą. Kiekvieną pasveikusį ligonį jį išleisdavo į pasaulį kaip naujai gimusį kūdikį, o kam buvo lemta pasitraukti iš šios sąrašų pakalnės, palydėdavo savo gilia malda, tur būt, tikėdama, kad jo siela nukeliavo pas šventąjį Petrą, kuris jau pravėręs vartus laukė atvykstančio su dangaus palydovų būriu.

Ir dabar tų kelių minučių bėgyje, belaukdama atvykstančio gydytojo, ji vis neatitraukdama stebėjo Džimio veidą, ir vis meldėsi. Jos širdis, gal būt nujautė jau artėjančią jo mirtį. Staiga jis sujudėjo, atmerkė akis ir beveik vaikišku balsu susuko:

— Mama... Mama...
Veronika išskėtė rankas, kad galėtų priilaikyti, jei jis staiga pakeltų galvą ar

bandytų atsistoti. Šį jo atbudimą nepalaidė geru ženklu. Ji žinojo, kad dažnai sunkiai sužeisti, ar be sąmonės esą ligoniai, kažkaip prieš prasidedant mirties agonijai, sutelkę jėgas pabunda, atgauna sąmonę ir bando atsistoti ar atsistoti. Kiti net pasidžiaugia, kad jiems esą geriau, bet tuoj vėl visa pasikeičia. Ligonis sumunka ir pradeda merdėti. Matomai Džimius, pamatęs vienuolės prie jo pasilenkusį veidą, išplėtė akis ir susivokė, kokioje dabar esąs padėtyje. Jis jau beveik jau lūžtančiais žodžiais meldėsi: — Atleisk man, Viešpatie, kaip ir aš jam... —, bet sakinio nebebaigė ir prasidėjo jo mirties agonija. Ji truko labai trumpai. Dar lyg norėjo atsikvėpti bet raumenys nustojo virpėti. Kūnas lyg išsitiesė, ir jį veidą grįžo ramybė. Liko tik praviros, lyg jaunatviškai besišypsanti lūpos ir išplėstas sustingęs akių žvilgsnis. Pats veidas nepasikeitė, nepabalo gal todėl, kad buvo įdėgas sauleje ir turėjo įgimtą kiek gelsvą veido spalvą. Tiko prie jo veido spalvos ir juodi garbinuoti plaukai.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIONAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6444

DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR ŠLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fax Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Offis: HEmlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, trečiadienis, šeštadienis 9-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicines direktorius
1928 S. Manhattan Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kaip antradienis 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
8132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIU LIGOS
3902 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
(Pris Western Ave. kampo)
3214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MĚSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.
3454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2814 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradien. nuo 1-4 po pietu.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofise telefon.: 776-2880
Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Offis: 2632 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofise telefon.: HEmlock 4-2123
Resid. telefon.: Gibson 8-6195

P. SHEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-11 ir 6-8. Seštadienis 8-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: PR 8-5084

BUY U.S.
SAVINGS
BONDS
WHEN YOU HAVE A MOMENT

JOS MUMS REIKALINGOS

Klystate, gerbiamieji, jei ma-
note, kad mados yra išaiškina-
mos tik moteriškoms tuštybė-
mis. Mados nėra tuščias daly-
kas, kaip išgerta bonka ar
apiplėštas bankas. Nežiūrint
jūsų argumentų svorio, jūs ne-
vertinate gyvybinės madų reikš-
mės. Jos yra pagrįstos gilia iš-
mone ir turi savo filosofiją.

Visi džiaugiasi madų pasi-
tarnavimais: jos padeda už-
maskuoti bei paslėpti tai, kuo
ji yra nepatenkinta, ar ką ran-
da savyje negražaus, ir pade-
da išryškinti viską, ką ji gra-
žaus savo kūne turi. Tik apsi-
žvalgykite gatvėje ir pamatysi-
te, kad visi kurie nepasitiki
savo galvos turiniu, ją slepia
suveltuose plaukuose, tariant
kudlose. Iš seno žinome, kad
akys yra sielos veidrodis. Bet
šiais laikais visi ir vos ne vi-

LABAI PATOGIOS
IR NEBRANGIOS
19 INČŲ TV
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sekm. ir treč. uždaryta

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna aprauda
ZEMA KALINA
R. SEKENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
323 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 12:30-
1:00 val. ryto. - Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
715° So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS
Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to smother all campfires,
and the same, and never
smoke in bed.
Please! Only you can
prevent forest fires.

site įvairių madų dovanas. Be
abejo rasite, kad jos visos sle-
pia ką nors giliau arba ką nors
atskleidžia, višdomos spal-
sų praeivio žvilgsniui.
Dar daug dalykų būtų galim-
a priskaičiuoti, kas prilygtų,
kad mados mums labai reika-
lingos. Jos turi ir savo filoso-
fiją, paskleidžia daug naujų
idėjų su gausiais lopų rinkini-
niais.

Ką moterys laiko savyje gra-
žiausia, mados leidžia joms at-
skleisti pro galingą iškirpimą.
O visi "mini" kaip tik ir tar-
nauja apatinės kūno dalies
grožiu parodyti. Didelį vaid-
menį vaidina ir daugelio ne-
šiojami gausūs apdriskusių lo-
pų rinkiniai. Nemanykite, ger-
biamieji, kad suplyšusios kel-
nės reiškia biednystę. Jomis
pagal šių laikų madą puošiasi
daug aukštosios klasės ateit-
ties kultūros skelbėjai. Lopų
gausumas taip pat turi tikslią
atkreipti užpakalyje emančių
dėmesį į tais lopaip papuošti
kūno dalį bei jos grožį. Be tų
lopų gal niekas į ją ne žvilg-
terėtų. Jie išduoda paslaptį,
kad jų nešiotojai ir nešiotojos
laiko ją labai svarbia ir visu-
menės dėmesio verta kūno da-
limi.

Jeį, gerbiamieji, dar peržvelg
STATEMENT OF OWNERSHIP,
MANAGEMENT AND
CIRCULATION
(Act of October 23, 1962;
Section 4369, Title 39,
United States Code)
1. Date of filing - Nov. 25 1975.
2. Title of publication - Naujie-
nos.
3. Frequency issue - Every day,
except Sunday.
4. Location of known office of pu-
blication - 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608.
5. Location of the headquarters or
general business offices of the pub-
lishers - 1739 S. Halsted Street, Chi-
cago, Illinois 60608.
6. Publisher - The Lithuanian
News Publishing Co., 1739 S. Halsted
St., Chicago, Ill. 60608.
7. Editor - Martin Gudelis, 1739 So.
Halsted Street, Chicago, Illinois 60608.
Managing editor - Juozas Prons-
kus, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Illinois 60608.
8. Owner:
Name and Address - The Lithuanian
News Publishing Co., Juozas Smo-
telis, Martin Gudelis, K. M. August, M.
Silickis, Ch. Austin, Emma Petraitis,
A. Budreckas, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608.
9. Known bondholders, mortga-
ges, and other security holders own-
ing or holding 1 percent or more of
total amount of bonds, mortgages or
other securities - None
10. For optional completion pub-
lishers mailing at the regular rates
(Section 132.121, Postal Service Man-
ual).
39 U. S. C. 3626 provides in perti-
nent part: "No person who would
have been entitled to mail matter un-
der former section 4359 of the title
shall mail such matter at the rates
provided under this subsection unless
he files annually with the Postal Ser-
vice a written request for permission
to mail matter at such rates".
In accordance with the provisions
of this statute, I hereby request per-
mission to mail the publication na-
med in Item 1 at the reduced postage
rates presently authorized by 39 U.
S. C. 3626.
Signature and title of Editor, pub-
lisher, business manager, or owner.
Ch. Austin, Bus. Mgr.
11. For completion by nonprofit
organizations authorized to mail at
special rates. (Section 132, 122, Postal
Manual).
The purpose, function and the ex-
empt status for Federal Income tax
purposes.
Have not changed during preced-
ing 12 months.
Have changed during preceding
12 months.
If changed, publisher must submit
explanation of change with this state-
ment.
12. Extent and Nature of Circula-
tion.
A. Total No. copies printed: Average
No. copies each issue during prece-
ding 12 months: 20,100. Single
issue nearest to filing date: 20,300.
B. Paid circulation:
1. Sales through Agents, news de-
alers, or otherwise. Average no. copies
each issue during preceding 12
months 11,400. Single issue nearest to
filing date 11,600.
2. To term subscribers by Mail, car-
rier delivery or by other means. Ave-
rage No. Copies each issue during
preceding 12 months 8,625. Single
issue nearest to filing date 8,625.
C. Total paid circulation: Average
No. copies each issue during prece-
ding 12 months 20,025. Single issue
nearest to the filing date 20,225.
D. Free distribution (including
samples) by Mail, carrier delivery, or
by other means. Average No. copies
each issue during preceding 12
months 50. Single issue nearest to
filing date 50.
E. Total No. of copies distributed.
(Sum of lines C and D). Average
No. copies each issue during prece-
ding 12 months 20,075. Single issue
nearest to filing date 20,275.
F. Office use, left-over, unaccounted,
spoiled after printing. Average No.
copies each issue during preceding 12
months 25. Single issue nearest to
filing date 25.
G. Total Average No. copies each
issue during preceding 12 months
20,100. Single issue nearest to filing
date 20,300.
I certify that the statements made
by me above are correct and complete.
Ch. Austin,
Business manager

site įvairių madų dovanas. Be
abejo rasite, kad jos visos sle-
pia ką nors giliau arba ką nors
atskleidžia, višdomos spal-
sų praeivio žvilgsniui.
Dar daug dalykų būtų galim-
a priskaičiuoti, kas prilygtų,
kad mados mums labai reika-
lingos. Jos turi ir savo filoso-
fiją, paskleidžia daug naujų
idėjų su gausiais lopų rinkini-
niais.

Į KUR VEDA TRAMDYMŲ
PAGRISTAS VEIKIMAS
(Atkelia iš 4 psl.)
ty tramdymais ir pasmerk-
mais. Bet nematome jokio su-
sivirpinimo partinio šališkumo
iš LB pasalinimu ir bendruo-
menės dvasios joje atgaivini-
mu, kad joje visi galėtų lygia-
teisiškai dalyvauti.
Toks vienos srovės įsivyrav-
vimas ir kitų iš vadovaujančių
organų išstumimas frontiniu-
kams atrodo visiškai norma-
lus reikalas. O jei kitu su tuo
nesutinka, tai tik jie kalti. Tā-
čiau dauguma frontininkams
nepriklausančių ir į jų sferas
neįeinančių žmonių jau seniai
jaučia tą anomaliją. Daugelis
LB narių mato, kad ji yra įkin
kyta į kažkokį iš esmės jau sve-
timą vežimą, kuris tempiamas
į sunkelius - į vienos su neai-
škia programa partijos garažą.
Visų pažiūrų lietuvių nepoliti-
neje organizacijoje palenkimas
į vienos politinės partijos diri-
gavimą, vykdomą politiniais
tikslais, neturi esminio patei-
sinimo. Ir tautiniu atžvilgiu
toks LB supolitimas ir su-
partinimas yra nusikaltimas -
griovimas jos pačios pagrindų
ir kėsinimasis į lietuviškosios
visuomenės plurališkumą.

Tad ir kyla klausimas, ar
LB kontroliuojančiai partijai
tokia padėtis atrodo normali
ir reikalinga išlaikyti ilgam lai-
kui; ar jos veikėjai gali LB ge-
rovei atsiskaityti jų išikovotos
"savų rankų" politikos. Iš jų
vadų bei sekėjų nusiteikimų
netrodo, kad jiems tai būtų
priimtina ar net įmanoma. Jau
pačioje savo sąjūdžio kūrimo-
si pradžioje jie užakcentavo
savo nusistatymą prieš visuo-
menėje kelių politinių partijų
būvimą. Pasisakė, kad jie
sieks dviejų partijų sistemas.
Tad ir nepasakė, kokią jie ki-
tą partiją šalia savęs toleruotų.
Bendruomenės veikloje jie
nė to neparodė, jų nuvairuo-
dami į "vienų rankų" sistemą,
į jų vienu išgalėjimą ir jos už-
valdymą. Nors dėl to kilusi
krizė jau ilgai užsitęsė, tačiau
nei iš LB centro, nei iš frontin-
kų partijos nematyti jokių
pastangų jai rimtai išspręsti.
Bendruomenės irimui sustab-
dyti buvo suaukta eilė suva-
žiavimų bei susirinkimų, ku-
riuose buvo iškeikti bei pas-
merkti iš jos pasitraukusieji
ir atskirai susiorganizavusieji.
Taip jų pastangos krizei iš-
spręsti tuo ir baigiasi.

Bet niekad nebuvo paliecia-
mos tos priežastys, dėl kurių
LB pradėjo irti. Kalbinimi ir
SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIEJAS
Susirinkimų
PRANEŠIMAI
Upytis Draugiško Klubo pirmas
susirinkimas po atostogų įvyks penk-
tadienį, spalio 3 d. J. Vaidičio sa-
leje, 4258 So. Maplewood Ave. Pra-
džia 1 val. po piet. Kviečiami visi
nariai ir svečiai, nori būti nariais, at-
silankyti. Bus daug ką aptarti ir ra-
portus išlausyti. Po susirinkimo bus
kavutė.
A. Kalys

A. + A.
PETRONĖLĖ KAZRAGIS
Pagal tėvus Rudaitę
Gyv. 3130 W. 42 Street
Mirė 1975 m. rugsėjo mėn. 30 d. 2:00 val. popiet. sulaukusi 82
metų amžiaus. Gimusi, lietuvių. Raseinių aps. Plungių parap. Kau-
šų kaime.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuiludę vyras Juozapas, 2 dukterys - Elena Danisevich,
žentas Leo, ir Rūta Serocka, 5 anūki, švogertis Jonas Trilix su še-
ma ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Ketvirtadienį, 2:00 val. popiet. kūnas bus pašarvotas Jurgio Rud-
mino, koplyčioje, 3319 So. Litanica Ave.
Panktdienį, spalio 3 diena 8:30 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingu pamaldų bus la-
dojama šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Petronėlės Kazragis giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai pašarvini pa-
tarnavimą ir atsivėlimimą.
Nuiludę Bieka:
Vyrras, dukterys, anūki, giminės.
Laidotuvių Direktorius Jurgis F. Rudminas, Tel. 927-1138.

smerkiami tik simptomai. Kad
tuo dar labiau užmaskuotų kal-
bama krizę aukštųjų priežas-
tis ir su jomis toliau gyventų.
Tai rodo, kaip nerimtai žiūri-
ma į labai rimtą reikalą. Tai
rodo, kad į frontininkų ran-
kas patekusios LB jie nē nema-
no paleisti ir padaryti ją visos
lietuviškos visuomenės organi-
zacija. Juo toliau, juo sun-
kiaiau tai darosi įmanoma. Vien-
nų rankų politika per daug me-
ty salyginio tos krypties masty-
mą, kuriam jau nebematome
savyje platiu bendradarbia-
vimu ir visuomenės pluraliz-
mu. Kur tik jie įkėlė koją, ten
tos salygos dingo.

Kas bent kiek giliau kalba-
ma padėti svarsto, mato, kad
LB yra jai vadovaujančios sro-
vės įstatyta į klaidingą kelią.
Juo eidama, ji negalės sujung-
ti lietuviškosios išsivijos visuo-
menės, negalės atitikti LB kur-
riant numatytų uždavinių, o
kels nesuspatingus bei erzeli-
jūs neišsėsi iš nesuskalbėjimų
stadijos. Jos laikymesi nema-
tyti vietos susikalbėjimui svar-
biais tautos išlikimo klausim-
mais. O noras visiems kitiems
diktuoti, rodo netoleranciją,
atsiduoda prievartos užmači-
mis, kas niekada prie nieko ge-
ro nepriveda.

DĖMESIO VERTA
KLAIDA
Beskaitydamos Naujienas, šiu
metų rugsėjo 16 r. Nr. 216
straipsnyje, "Pastabos dėl VI
Mieželio pastabų", patėmijau
šią esminę klaidą, ten rašoma:
"Mažesnės bylos dalies da-
lyviai (prof. Voldemaras ir
kiti), to laiko krašto apsaugos
ministerio gen. Šniukštos ar-
ba pagal jo įsakymą aukšto
karinio viršininko, buvo at-
duoti teisti Karo Lauko Teis-
mui".

Tai ne tiesa. Karo lauko teis-
muo prof. A. Voldemara, taipogi
gen. P. Kubiliūna, gen. št.
pulkininkus J. Bačkų ir J. Na-
raka, atidavė teisti ne gen. P.
Šniukšta, bet krašto apsaugos
ministeris plk. B. Giedraitis.
P. Šniukšta ministeriui pradė-
jo tik birželio 12 dieną. Tai aš
patyriau, berinkdamas žinias
apie 1934 m. birželio 7 d. sukili-
mo eigą.
Sąryšyje su šia klaida, straip-
snio autorius daro ir klaidingas
išvadas - bei komentarus apie
generolą P. Šniukštą kaip teisi-
ninką.
Kazys Ališauskas

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI
"Testov! mano malda kaip smūkalai prieš tavo, mano rankų pak-
limas kaip vakaro vaipomoti auks".
Psalmė 141:2.
Baigiant kiekvieną dieną neužmirškime atėiti pas malonės sostą ir
suvesti savo sąskaitą. Viešpatie, kiek mes pasinaudojome savo progomis
arba pralenkėme jas, nugalėjome pikta geru arba buvome pikto nugalėti,
buvome pasišventusiais pasiaukotojais arba savymyliais. Turime dėkoti
Dievui už jo pagalbą malone ir persiprašyti už paklydimus ir nupuoli-
mus. Vardan mūsų išganymo turime prašyti atleidimo už praėjusios dien-
nos nepasisekimus ir trūkumus, ir maldauti pasizadėti ir stengtis būti at-
sargesniais ir ištikimesniais, uolesniais ir darbštesniais sekancią dieną.
Viel! Mano, kad mirtis yra šauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra ml-
rugelis? Į tą klausimą atsako knyguotė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašytojas:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
EV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6045 SO. WESTERN AVE.
TREYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
REparable 7-3000 REparable 7-3000

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS UJENA
IR NAKTLI
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1135
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWITZ)
2424 WEST 69th STREET KĘpuonc 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VlrGINIA 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

VALANČIAUS IR ČIURLIONIO MINĖJIMAS

Siltoka ir graži rugšėjo dvidešimt aštuntoji.

Sekmadienis. Tautiniuose Namuose šiandien trečią valandą įvyks mūsų didžiųjų tautos žmonių, Valančiaus ir Čiurlionio, minėjimas.

Smalsumas mane verčia ateiti anksčiau. Dar prieš pusvalandį atsargiai įslenku į salę. Subruzdymas didžiausias: tuo jau matyti, kad Tautiniai Namai šiandien negyvena kasdienybės dvasia.

Pirmas žmogus, kurį sutinku, tai mokytoja Marija Pėteraitienė, Reorganizacinės Lietuvių Bendruomenės apygardos atstovė. Ant jos pečių šiandien gula našta, tautiškai papuošti salę, kad minimi Valančius ir Čiurlionis matyti, kad jie patekė tikrai lietuvių tarpai.

— Ant prezidiumo stalo ištiesti tautinės staltiesės, — skamba jos balsas. Rūpintoje-

lis ir abi vėliavėlės padedamos ten pat.

Ant kalbėtojų pulsto taip pat apklojama lietuvišku rankšluosčiu. Matyti žodžiai, gražiai įaušinti: Lietuva, Tėvynė mūsų. Ant stalų skubiai susatamos pamerktos rūtos. Ant priešingos prezidiumo stalui sienos švelniu žvilgsniu iš rėmų žvelgia vyskupas Motiejus Valančius, lyg ir šiandien mėgindamas prabilti į lietuvių širdis. Šalia jo Mykolas Konstantinas Čiurlionis, atsisukęs profiliai, lyg norėdamas pasakyti: aš puikiai žinau, kas čia darosi.

O po Čiurlionio stalo, apkrautas jo kūrinių reprodukcijomis. Ir surink man taip...

Nedaug pavėlavus, minėjimo vadovė M. Pėteraitienė atidaro pobūvį, kviesdama paskaitai apie vyskupą M. Valančių žinomą pedagogą, Lit. Instituto Ne-



Andrius Juškevičius, Reorganizuotojas JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas, dalyvavo Vidurio Vakarų Apygardos suruoštamame bankete ir Čiurlionio bei Valančiaus minėjimuose. Pa-veiksle matome Juškevičių, prie stalo besikalbantį su šventės dalyviais. Nuotrauka J. Tričio

akivaizdinio kurso Direktorių, Igną Serapiną.

Dar neteko matyti, kad garsintuvus veikti visai tiksliai. Taip ir šį kartą. Paskaitininkas atsakė garsintuvu, bet jo balsas buvo visai pakankamas ner per didžiausią salę ir be jo.

Paskaitininkas aptarė Valančiaus pasirodymą lietuviškam reikalui, nurodė jo kelią į gyvenimą, jo darbus parapijoje ir kitur, kol buvo paskirtas žemiščių vyskupu. Stipriai papabrėžė Valančiaus raštus, kuriuose moko tauta. Daugiau sustojo prie Valančiaus, blaivybės apaštalo, darbų. Kada Valančiaus įtaka skleidėsi žmonėms, lietuviams, alkoholi, sudarė didelius nuostolius valdžiai ir kai kuriems dvarponiams. Tada vyskupas "neteko akies", bet vis išsisukdavo.

Kartu Valančius skelbė ir politinę mintį: lietuviškas kėlimas ir kovą su okupantu, saugojimą nuo jo. Dėl to Valančiui teko nukentėti, net jis buvo apkaltintas nepilnapročiū kaip ir dabartiniams laikais kad okupantas daro su lietuviams patriotais.

Tikime, kad Serapino gerai akademiškai paruošta paskaita bus paskelbta, dėl to daugiau prie jos neapsistojiu.

Ištraukas iš Valančiaus raštų gražiai perskaitė akt. Alf. Brinka. Jis perdavė ištrauką iš paties Valančiaus raštų atsiminimų, ką kuriose vietose suklūsių klausytojose skanaus juokas, taip pat, iš jo "Vaikų knygelės". Pažymėtina, kad Brinka buvo pasipuošęs tautiniais drabužiais, kas yra didelė retenybė mūsų minėjimų tarpe. Sveikiname.

Apie M. K. Čiurlionį paskaitą skaitė dail. M. Šileikis. Jis daugiau lietiščiškai tapybą, mažiau muzikinę dalį, nes, kaip patys prisipažino, jam muzika esanti svetimesniu dalyku. Suskirstė Čiurlionio kūrybą į tris periodus, įrodė, kad Čiurlionis buvo visai savarankiškas ir tik vienas. Jo minėjimus ruošia ir sveiktinčiai. Čiurlionis yra pasaulinio masto dailininkas.

Pacitavo iš Čiurlionio laiško ištrauką, kuri skamba maždaug taip, kad tik iš lietuvių liaudies dailininkas turi imti savo kūrybai motyvus, nes lietuvių liaudies menas yra savitas, grynas lietuviškas.

Šileikio paskaita, girdėjau, bus taip pat išspausdinta "Naujienose".

Muz. Manigirdas Motekaitis paskambino fortepionu keturias Čiurlionio kompozicijas.

Ar tikėsite, ar ne, bet yra sakanti, kad reikia kuo mažiau kalbų. Jos nusibodusios... Drįst nesutikti su tuo, nes abu paskaitininkai, nors kalbėjo daugiau kaip po pusvalandį, buvo labai šilčiai priimti. Žiūrėnt, kas kalba ir kur. Žiūrėnt ir kokie žmonės susirenka.

Brinka ir Motekaitis taip pat buvo palydėti šiltais plojimais.

Iš esmės, minėjimas buvo didžiai kultūringas ir turio papabrėžti, didžiai tautiškas, kas buvo būtina tokiam įvykiui.

Jūsų korespondentui buvo pasakyta ir liudnesnių dalykų. Sakoma, kad šis minėjimas buvo prasytas skelbti ir kitų lietuvių įsitaigų (šį kartą dar neminiu, kokių, bet jei taip bus ir ateityje, tipikai pamirksiu plunksną juodame rašale. J. V.), bet jos neskelbusios, lyg tai šiame minėjime būtų buvę garbinami minėjimo ruošėjai, bet ne mūsų tautos didvyriai.

Kas Čiurlionio ir Valančiaus metais atsakė garsinti su jais surištus minėjimus, atsiprašau, neišlaiko jokios kritikos.

Ir dar kai kas taria, kad LB Reorganizacija nereikalinga! Prašom spręsti patys. Pertvarkymai būtini, nes iš pačių Valančiaus ir Čiurlionio metų skelbėjų, t. y., iš senosios LB vadovybės, salėje nepasirodė nė vienas, tuo tarpu, kada reorganizacinė vadovybė susirinko kuone visa.

Šimtas dvidešimt susirinkusių laikytina labai daug, nes minėjimai, kur pagrindas pasikaitos, ir tai ne viena o kelios, yra lankomi tik tam tikros žmonių grupės, žinoma, ne tos, kuri prieš ilgą kalbą iš esmės nusistačiusi.

TRUMPAI

— Stasys Lukoševičius, Lietuvos Televizijos valdybos narys ir Alvedo veikėjas, lankėsi reikalais Naujienose. Dėkui jam už 5 dol. dovaną laikraščio paraimai.

— Jaunimo literatūros vertinimo komisija intensyviai skaito prisijungus kūrinius. Komisija sudaro rašt. Vincas Ramonas, poetai — Stasys Džiugas ir Adomas Jasas. Pedagoginio instituto mokomojo personalo narė asist. Rima Janulevičiūtė ir Chicago aukšt. liuanistinės mokyklos mokytojas Rimas Černius.

— Pedagoginio Lituanistikos Instituto absolventų išsiltingos išleistuvės su įvairia programa ir banketu bus spalio 26 d. Jaunimo centre.

— Spalio 5—11 d. skiriama 4-H klubams propaguoti. Įvairiose miesto apylinkėse kai kurių krautuvių langai bus dekoruoti klubų veiklos vaizdais. Klubus globoja Agrikultūros departamentas, o programos sudaro Illinois universiteto Urbanijoje Agrikultūros kolegija. Programos yra skirtingos miestų ir provincijos jaunimui nuo 8 iki 19 metų amžiaus. Pradėti veiklą bei įsteigti skyrių gali 5 nariai. Informacijos teikia 4-H Club Work in Chicago, 5106 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 737-1368. Chicago pietvakariuose yra ketetas lietuvių kilmės 4-H klubų narių taip pat jų globėji.

— Ponia Aldona Daukas, S. Barcus radijo programų vedėja, 7159 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, priima Balfui aukas iš tų asmenų, kuriuos neaplaiko aukų rinkėjai. Čekius arba pinigines perlaidas Balfio

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

CLEAN UP MAN
NEEDED AT ONCE
For fine restaurant. Steady work.
Good pay.
Apply after 4:00 P. M.
BERTINOS RESTAURANT
400 OGDEN AVE.,
LISLE, ILL.

REIKALINGAS
ANGLŲ KALBOS
MOKYTOJAS,
paruošiantis pilietybės egzaminams.
K. BALTRUSAITIENE,
848 W. 34 STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60608
Tel. 847-4817

RENTING IN GENERAL
N u o m o s

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIU BUTAS suaugusiems. Skambinti telef. 247-7318 prieš 2:00 val. p. p.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS vieno asmens bute, atskiram name, Tel. 847-8943 po 4 val. vak.

Chicago Savings nesirengia išsikelti



PHILOMENA PAKEL

Chicago Savings vadovybė tvirtina, kad paleisti gandai apie šios taupymo bendrovės išsikėlimą yra melagingi. Chicago Savings niekur nesikelia. Ji pasiliks ten, kur šiandien yra.

Ponia Philomena Pakel, kuri aš labai gerai pažįstu, nuo širdžiai man pasakė, kad ji niekad ne negalvojo keltis iš dabartinės bendrovės vietos, esančios prie 63-čios ir Western Avenue.

— Mes turime savo skyrių Des Plaines, bet tai yra tikrai šios bendrovės skyrius, mažai istaiga, tikrai dviejų tarnautojų. Tas skyrius reikalingas naujiems taupytojams gauti, kad galėtų duoti paskolas besiplečiančiai pietų Chicago.

Ponia Philomena Pakel tvirtina, kad Chicago Savings buvo ir yra svarbus ekonominis veiksnys pietų Chicago. Ji tokia ir pasiliks. Ji didžiūjasi savo lietuviška kilme ir džiaugiasi, kad gali gyventi ir dirbti lietuvių tarpe. Ji ir toliau bendradarbiaus su lietuviams ir nesirengia pagrindinės istaigos iš šios kolonijos iškelti. Ji yra pasiryžusi remti lietuvius, kaip remė iki šio momento. Ji nori, kad ir lietuviu su ja bendradarbiautų, kaip dirbo iki šios dienos.

A. Kelso

vardu prašoma siųsti jai arba tiesiog į Balfio centrą, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Spalio mėnesį Balfas renka aukas lietuvių šalpai ir prašo kiekvieną tautietį prie šio bendro labdarybės darbo prisidėti.

— Eglė Juodvalkytė studijuoja Southern Illinois universitete siekdama magistro laipsnį scenos meno srityse, Angelė Kiaušaitė studijuoja muziką, dainavimą ir vaidybą Hunters kolegijoje, New Yorke; Juozas Juška studijuoja žūros biologiją Farley Dickinson universitete, New Jersey. Jie visi yra gavę iš SLA stipendijas.

— Mykolėnas ir Gruenwaldai kviečia atvažiuoti ir prisiskinti kriaušių ir obuolių. Kriaušės (Bosc) po \$4.00 už buš., obuoliai po \$3.00 už buš. Važiuot iš Chicago 94 ir 196 keliu iki Pullman Road. Exit 26 (7 mylios) šiaurę už S. Haven, Mich.). Išsukus ant Pullman Rd. važiuoti į dešinę (ežero link) ½ mylios — antra farma po kairei. Prašom atsivežti tuščius bušelius. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardaivismui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardaivismui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENEŠINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. — Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA. 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MORINIS - MEDINIS. \$1.100 1 mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.

10 BUTŲ MORINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Naujienas galima užsisakyti telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vėjauš progą Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pagedavimus ir galimų skaitytojų adresus.

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtinausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškoje laisvėje. Todėl šios pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

TERRA

Brangenybės, Lalkrodišiai, Dovanos visoms progoms.
3227 WEST 63rd ST., CHICAGO
Tel. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (istaigos) ir 677-8439 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK IR KITAM PATARŲ SKAITY. I DEMOKRATINĮ DIENRASTĮ "NAUJIENAS"

SAVI NAMAI — TVIRTOVĖ

LIUKSUS 17 M. MORAS. 2 auto mūro garažas. Seimai gvventi arti California ir parke. \$21,500.

MODERNUS 4 BUTU mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

1 ½ AUKŠTO NAMAS ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parke. — \$18,000.

1 ½ AUKŠTO 2 BUTU 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patogumais. Pušų medžio porčius. \$32,000.

7 KAMB. MORO REZIDENCIA. 2 vonios. Gražus beismantas. 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. \$29,750.

2 BUTU 19 M. MORAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Įrengtas beismantas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parke. \$35,700.

8 BUTU MORAS. naujas gazu šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūsų. \$71,700.

6 KAMB. (expandable) 18 metų mūras ir 2 auto garažas, Marquette Parke. \$29,900.

6 KAMBARIU MORO NAMAS. 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Parko bažnyčios. Jau laisvas. — \$21,000.

2 AUKŠTO MORAS, puikūs 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismante. naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mūsų. \$26,500.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS, PARDAVIMAS.

BALYS BUDRATIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskvėtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visus rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir storų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoju.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE,
Chicago, Ill. 60609. Tel. YI 7-3447

HOME INSURANCE
Call: Frank Zepollis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$60 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE,
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: Republic 7-1941

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ.

GEROS DOVANOS

SIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELĖMIS NUOLAIDOMIS:

- Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
- Minkštais viršeliais tik \$2.00
- Dr. A. J. Gussen — AUKŠTĀ KULTŪRĀ — ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūžiai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsisiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarimas. Naujai kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOS Hmet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos palaikymui. Naujienų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovos už Lietuvos ir pavergti lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrus su okupantais ar jų igaliotniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių dangumą žiūs pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geresse draugijoje girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju krepšius i visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnus pažydziais užsiprenumeruojant Naujienas tiklu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

□ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratui, Jubiliejinio vėjauš progą paremdamas lietuvišką spaudą.

□ Vėjauš progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

GARSINKITĖS NAUJIENOSE